

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2068, Chișinău, str. Alecu Russo 1
tel: + 373 (22) 27 48 32; E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIA

PLENULUI CONSILIULUI CONCURENȚEI

nr. APR-13/20-14 din 22.05.2025

**privind constatarea încălcării art. 12 alin. (1) lit. b) din
Legea concurenței nr. 183/2012(în redacția în vigoare la
momentul săvârșirii faptei) de către Agenția Națională
pentru Reglementare în Energetică**

CUPRINS

.....	1
1. INTRODUCERE.....	6
Lista acronimelor.....	6
Glosar*	7
2. PĂRȚILE IMPLICATE	8
3. ASPECTE PROCEDURALE.....	9
4. PIAȚA RELEVANTĂ: PIAȚA PRODUSULUI ȘI PIAȚA GEOGRAFICĂ	10
4.1. Piața relevantă a produsului.....	10
4.2. Piața geografică relevantă.....	15
5. PERIOADA SUPUSĂ INVESTIGĂRII	16
6. ACTE ȘI FAPTE CONSTATATE.....	16
6.1. Cadrul normativ aplicabil.....	18
6.2. Procedurile aplicate și tarifele aprobate.....	24
6.3. Analiza contractelor de comercializare a energiei electrice încheiate de către producătorii SRE vizati, în perioada 2017-2020	41
6.4. Efectul economic al acțiunilor ANRE.....	50
6.5. Concluzii	51
6.6. Acțiunile anticoncurențiale ale ANRE	51
6.7. Efecte anticoncurențiale ale acțiunilor ANRE.....	52
7. CALIFICAREA LEGALĂ A ACȚIUNILOR CONSTATATE	52
7.1. <i>Existența subiectului - a autorității publice sau a persoanei asimilate autorităților publice</i>	53
7.2. <i>Existența faptei - a acțiunii sau inacțiunii autorității publice sau a persoanei asimilate autorităților publice, interzise de art. 12 din Legea concurenței</i>	55
7.3. <i>Existența efectului asupra mediului concurențial al acțiunii sau inacțiunii autorității publice sau a persoanei asimilate autorităților publice.....</i>	57
8. EXERCITAREA DREPTULUI LA APĂRARE	58
8.1. <i>Observații ANRE și poziția Consiliului Concurenței</i>	59
8.2. <i>Observațiile SRL „Irarom-Grup” și poziția Consiliului Concurenței</i>	66

DECIZIE

din 22.05.2025

APR-12/20-14

Plenul Consiliului Concurenței,

În baza:

- Legii concurenței nr. 183/2012 (în continuare - Legea concurenței)
- Hotărârii Parlamentului nr. 33 din 17.02.2022 privind numirea în funcție a unui membru și președinte al Plenului Consiliului Concurenței
- Hotărârii Parlamentului nr. 380 din 07.12.2023 privind numirea în funcție de vicepreședinte al Plenului Consiliului Concurenței
- Hotărârii Parlamentului nr. 381 din 07.12.2023 privind numirea în funcție de membru al Plenului Consiliului Concurenței
- Hotărârii Parlamentului nr. 210 din 31.07.2024 privind numirea în funcție de vicepreședinte al Plenului Consiliului Concurenței
- Hotărârii Parlamentului nr. 211 din 31.07.2024 privind numirea în funcție de membru al Plenului Consiliului Concurenței
- Hotărârii Plenului Consiliului Concurenței nr.8/2012 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Consiliului Concurenței

cu considerarea cadrului legal și a informațiilor în baza cărora au fost efectuate constatările și concluziile

- Constituția Republicii Moldova;
- Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000 (*în vigoare la data aprobării tarifelor*);
- Legea energiei regenerabile nr. 160 din 12.07.2007 (*în vigoare la data aprobării tarifelor*);
- Legea nr. 10 din 26.02.2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile;
- Legea nr. 107 din 27.05.2016 cu privire la energia electrică;
- Legea nr. 174 din 21.09.2017 cu privire la energetică;
- Legea nr. 139 din 19.07.2018 cu privire la eficiența energetică;
- Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116 din 19.07.2018;
- Hotărârea Parlamentului nr. 238 din 26.10.2012 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (*în vigoare la data aprobării tarifelor*);

- Hotărârea Parlamentului nr. 155 din 18.07.2014 cu privire la modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică;
- Hotărârea Parlamentului nr. 334 din 14.12.2018 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică;
- Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 321 din 22.01.2009 cu privire la aprobarea Metodologiei determinării, aprobării și aplicării tarifelor la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie și biocombustibil (*în vigoare la data aprobării tarifelor*);
- Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 212 din 09.10.2015 cu privire la aprobarea Regulilor pieței energiei electrice;
- Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 115/2017 din 23.03.2017 privind tarifele la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie;
- Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 116/2017 din 23.03.2017 privind tarifele la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie;
- Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 117/2017 din 23.03.2017 privind tarifele la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie;
- Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 375/2017 din 28.09.2017 cu privire la aprobarea Metodologiei de determinare a tarifelor fixe și a prețurilor la energia electrică produsă de producătorii eligibili din surse regenerabile de energie;
- Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 97/2018 din 23.03.2018 privind tarifele la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie;
- Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 98/2018 din 23.03.2018 privind tarifele la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie;
- Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 99/2018 din 23.03.2018 privind tarifele la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie;

- Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 100/2018 din 23.03.2018 privind tarifele la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie;
- Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 101/2018 din 23.03.2018 privind tarifele la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie;
- Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 102/2018 din 23.03.2018 privind tarifele la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie;
- Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 103/2018 din 23.03.2018 privind tarifele la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie;
- Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 104/2018 din 23.03.2018 privind tarifele la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie;
- Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 105/2018 din 23.03.2018 privind tarifele la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie;
- Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 106/2018 din 23.03.2018 privind tarifele la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie;
- Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 107/2018 din 23.03.2018 privind modificarea și completarea Hotărârii Consiliului de administrație al ANRE nr. 116/2017 din 23.03.2017;
- Ghidul de eficiență energetică și resurse regenerabile, elaborat de Chemonics International Inc. în colaborare cu EnCon Services International LLC, Chișinău, 2013;
- Informații de pe pagina web oficială a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică www.anre.md;
- Sesizarea Procuraturii Generale, înregistrată cu nr. 1708 din 26.03.2020;
- Informațiile parvenite de la autoritatea de reglementare întreprinderi;

și având în vedere

- Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 13 din 04.06.2020 cu privire la inițierea investigației referitor la semnele încălcării art. 12 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței nr. 183/2012¹ de către Agenția Națională pentru Reglementarea în Energetică;

¹ În redacția în vigoare la momentul săvârșirii faptei

- constatările din raportul de investigație transmis părților conform procedurii prevăzute la art. 59 din Legea concurenței, în vederea exercitării dreptului la apărare stabilite la art. 58 din Legea concurenței;
- materialele dosarului administrativ de investigație;
- observațiile prezentate de către părți;
- audierile desfășurate la data de 07.12.2022,

1. INTRODUCERE

- (1) La data de 26.03.2020, în adresa Consiliului Concurenței a parvenit sesizarea Procuraturii Generale, înregistrată cu nr. 1708, prin care au fost reclamate presupusele acțiuni anticoncurențiale ale Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică de favorizare a unei anumite întreprinderi, prin stabilirea tarifului majorat la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie, la caz, energia eoliană.
- (2) Plenul Consiliului Concurenței analizând nota examinatorului, a emis Dispoziția nr. 13 din 04.06.2020 cu privire la inițierea investigației privind semnele încălcării art. 12 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.
- (3) Obiectul investigației îl constituie acțiunile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică de aprobare a tarifelor la energia electrică produsă din surse eoliene.

1.1. Lista acronimelor

<i>ANRE, Agenție</i>	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
<i>HANRE</i>	Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE
<i>HG</i>	Hotărârea Guvernului
<i>FC</i>	Factor de capacitate (kWh)
<i>FCE</i>	Furnizor central de energie electrică (SRL „Energocom”)
<i>KWh</i>	Kilowatt-oră
<i>Producători</i>	Producători de energie electrică din surse regenerabile
<i>RM</i>	Republica Moldova
<i>Secția de profil</i>	Secția tarife și analize din cadrul Departamentului energie electrică și regenerabile
<i>SA „FEE Nord”</i>	SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” Bălți
<i>SRE</i>	Surse regenerabile de energie

1.2. Glosar*

Centrală electrică eligibilă care produce din SRE - centrală electrică ce produce energie electrică din surse regenerabile de energie, al cărei proprietar beneficiază de dreptul de a i se achiziționa în mod obligatoriu toată cantitatea de energie electrică livrată în rețelele electrice în condițiile Legii nr. 10/2016;

energie electrică produsă din SRE – energie electrică produsă la centralele care utilizează numai surse regenerabile de energie, precum și, o cotă a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie la centralele hibrid, care utilizează drept combustibil și sursele tradiționale de energie;

factorul de capacitate – indicator care măsoară cantitatea de electricitate pe care o produce o turbină eoliană într-o perioadă de timp dată (de obicei un an) în raport cu potențialul său maxim (kWh);

furnizor central de energie electrică – furnizor desemnat de Guvern să procure energie electrică de la centralele electrice eligibile care produc din surse regenerabile de energie, precum și, energie electrică produsă de centralele electrice de termoficare urbane și să o furnizeze pe piața energiei electrice la prețuri reglementate, aprobate de ANRE;

întreprindere electroenergetică – persoană fizică sau juridică, care desfășoară cel puțin una dintre activitățile de producere, de transport, de distribuție sau de furnizare a energiei electrice, precum și de operare a pieței energiei electrice și care îndeplinește funcții comerciale, tehnice și/sau funcții de întreținere aferente activităților respective, fără a include consumatorii finali;

pieță a energiei electrice – cadru organizat de vânzare-cumpărare a energiei electrice de către participanții la piață și de prestare a serviciilor de sistem în scopul asigurării continue și fiabile a consumatorilor cu energie electrică în cadrul sistemului electroenergetic;

prețuri nereglementate – prețuri de piață la energia electrică negociate și stabilite în bază de contract;

prețuri reglementate – prețuri la energia electrică aprobate de ANRE în conformitate cu metodologiile de calculare;

producător – întreprindere electroenergetică care dispune de o centrală electrică, o exploatează și produce energie electrică;

producător de energie electrică – persoană juridică care desfășoară activitate de producere a energiei electrice;

producător eligibil – producător de energie electrică din surse regenerabile, care a obținut dreptul de a i se achiziționa întreaga cantitate de energie electrică livrată în rețelele electrice la prețurile/tarifele stabilite în conformitate cu legea;

producător SRE – producător de energie electrică produsă din surse regenerabile de energie, la caz, energie eoliană;

surse regenerabile de energie – surse de energie care se regenerează de la sine în scurt timp, produse prin transferul energetic al energiei rezultate din procese naturale. Energia eoliană, solară, geotermală, hidroelectrică, biomasa, biogazul etc. se consideră surse practic inepuizabile.

Notă: Glosarul de termeni prezentat are un rol informativ și nu produce efecte juridice.

2. PĂRȚILE IMPLICATE

- (4) În calitate de reclamat, **Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică** - IDNO 1006601003566, cu sediul și adresa juridică: Republica Moldova, municipiul Chișinău, str. Pușkin 52/A, MD-2005.
- (5) Potrivit pct. 2 a Hotărârii Parlamentului nr. 155 din 18.07.2014 cu privire la modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 238 din 26.10.2012 și prevederile pct. 2 a Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 334 din 14.12.2018, ANRE reprezintă o autoritate publică centrală de reglementare și monitorizare a sectoarelor din domeniul energetic și al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Agenția își desfășoară activitatea în baza principiilor de obiectivitate, imparțialitate, transparență și nediscriminare, are statut de persoană juridică și nu se subordonează nici unei alte autorități publice sau private, cu excepția cazurilor stipulate de lege².
- (6) Misiunea ANRE este asigurarea implementării politicilor statului privind reglementarea în sectoarele energetice, a nediscriminării, concurenței loiale și a funcționării eficiente a pieței de energie și a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.
- (7) Potrivit art. 12 din Legea energiei regenerabile nr. 160/2007 (*în continuare Legea nr. 160/2007*), ANRE are atribuția de aprobare a tarifelor pentru fiecare tip de energie, în baza metodologiilor proprii aprobate.
- (8) Începând cu data de 25.03.2018, Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (*în continuare Legea nr. 10/2016*)

² Pct. 2 al Hotărârii Parlamentului nr. 155 din 18.07.2014 și pct. 2 a Hotărârii Parlamentului nr. 334 din 14.12.2018.

instituire cadrul juridic pentru promovarea și utilizarea surselor de energie regenerabilă în Republica Moldova.

3. ASPECTE PROCEDURALE

- (9) La data de 26.03.2020 în registrul cancelariei Consiliului Concurenței, sub numărul de intrare 1708, a fost înregistrată sesizarea Procuraturii Generale a Republicii Moldova.
- (10) Prin Dispoziția nr. 13 din 04.06.2020, Plenul Consiliului Concurenței a dispus declanșarea din oficiu a investigației vizând eventualul comportament de favorizare a unei anumite întreprinderi de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.
- (11) Raportul de investigație a fost remis Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică la data de 10.08.2021, fiind recepționat la data de 12.08.2021.
- (12) Urmare a cererii de acces la dosarul investigației, la data de 03.09.2021 a fost asigurat accesul la dosar Agenției Naționale pentru Reglementarea în Energetică, cu ridicarea copiilor din dosar pe hârtie, fapt consemnat în declarația de acces.
- (13) La data de 27.07.2021, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a transmis observațiile la raportul de investigație.
- (14) La data de 10.08.2022, urmare a deciziei din cadrul ședinței Plenului Consiliului Concurenței din data de 04.08.2022, raportul de investigație a fost remis întreprinderilor vizate în investigație: SA „Cariera Cobusca”, SRL „Edtrans-Grup”, SRL „Elteprod”, SRL „Energia”, SRL „Graf-M și A”, SRL „Importex-Trans”, SRL „Irarom-Grup”, SRL „Nordix Prim”, SRL „PDG Fruct”, SRL „Printemps”, SRL „Windmd-JT”, fiind recepționat de către toate întreprinderile în perioada 11-15.08.2022, cu excepția SRL „Graf-M și A”.
- (15) La data de 12.09.2022, în registrul cancelariei Consiliului Concurenței, sub numărul de intrare 2766 au fost înregistrate observațiile înaintate de către întreprinderea SRL „Irarom-Grup”.
- (16) La data de 13.09.2022, întreprinderea SRL „Irarom-Grup”, a solicitat exercitarea dreptului la audieri.
- (17) Ședința de audieri cu participarea reprezentanților Agenției Naționale pentru Reglementarea în Energetică și a SRL „Irarom-Grup”, a fost organizată de către Consiliul Concurenței la data de 07.12.2022.
- (18) La data de 22.05.2025, având în vedere materialele acumulate la dosarul cauzei, Plenul Consiliului Concurenței a adoptat prezenta Decizie.

4. PIAȚA RELEVANTĂ: PIAȚA PRODUSULUI ȘI PIAȚA GEOGRAFICĂ

- (19) Conform prevederilor art. 4 din Legea concurenței, piața relevantă este piața în cadrul căreia trebuie evaluată o anumită problemă de concurență și care se determină prin raportarea pieței relevante a produsului la piața geografică relevantă.
- (20) Definirea pieței relevante presupune identificarea tipului de produse/ servicii pe care întreprinderile le comercializează / prestează și a zonei geografice în care întreprinderile sunt implicate în cererea și oferta respectivelor produse/servicii.

4.1. Piața relevantă a produsului

- (21) Piața relevantă a produsului este piața produselor considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, caracteristicilor fizice, funcționale și prețului. Astfel, produsele / serviciile trebuie să fie suficient de asemănătoare, încât consumatorii să le ia în considerație atunci când iau deciziile de cumpărare.
- (22) Problema concurențială reclamată o constituie acțiunea ANRE de tratare inegală a producătorilor SRE în procesul de aprobare a tarifului pentru energia electrică produsă din surse eoliene, prin prisma aplicării inegale a coeficienților din cadrul formulei de calcul stabilite la pct. 6 din Metodologia aprobată prin HANRE nr. 321/2009.
- (23) Potrivit art. 12 din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică (*în continuare Legea nr. 107/2016*), activitatea de producere a energiei electrice este activitate reglementată și se desfășoară doar în baza licențelor eliberate de Agenție în conformitate cu legea.
- (24) Licența pentru activitatea de producere a energiei electrice se eliberează doar producătorului care dispune de o centrală electrică cu o putere instalată de 5 MW și mai mult, dacă această putere este folosită pentru consum public. În cazul în care puterea centralei electrice este utilizată doar pentru consum intern, licența se eliberează numai dacă această putere este de cel puțin 20 MW.
- (25) Prin urmare, producători SRE pot fi întreprinderile înregistrate în RM, care dispun de o centrală electrică, o exploatează și produc energie electrică și care, după caz, dețin licență pentru producerea energiei electrice³, eliberată de ANRE, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la energia electrică.
- (26) Potrivit art. 28 alin. (8) din Legea concurenței, principiile fundamentale de determinare a pieței relevante țin de constrângerile concurențiale și sunt următoarele: substituibilitatea la nivelul cererii, substituibilitatea la nivelul ofertei și concurența potențială.

³ Art.10-12 din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.

- (27) Conform practicii țărilor membre UE, definirea piețelor relevante în sectorul energiei electrice, se analizează după următoarele dimensiuni:
- a) *dimensiunea produsului* - constând în bunurile și serviciile comercializate;
 - b) *dimensiunea funcțională* - nivelul la care se situează activitatea în lanțul economic (producție, distribuție etc.);
 - c) *dimensiunea geografică* - zona în care întreprinderile în cauză sunt implicate în cererea și oferta de bunurile sau servicii;
 - d) *dimensiunea temporală* - perioada de timp în care sunt comercializate bunurile și serviciile în cauză;
 - e) *dimensiunea clientului* - categoria de clienți cărora le sunt adresate bunurile și serviciile în cauză.
- (28) Tranzacțiile pe piața de energie electrică⁴ din RM se diferențiază pe două componente principale ale pieței: piața cu amănuntul și piața angro.
- (29) **Piața angro** a energiei electrice este piața pe care sunt realizate tranzacțiile de energie electrică, inclusiv, tranzacțiile de import-export, tranzacțiile pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică, de echilibrare, a capacităților de interconexiune, a serviciilor de sistem. Piața angro este divizată în (i) piața contractelor bilaterale și (ii) piața organizată.
- (i) *Piața contractelor bilaterale* este piața în care tranzacțiile de energie electrică au loc direct între participanții la piață și de prestare a serviciilor de sistem în scopul asigurării continue a consumatorilor cu energie electrică.
 - (ii) *Piața organizată* a energiei electrice este piața în care participanții efectuează tranzacții a energiei electrice, a capacităților de interconexiune, a serviciilor de sistem prin intermediul operatorului sistemului de transport, prețurile fiind formate în baza cererii și ofertei, ca rezultat al unor mecanisme concurențiale.⁵
- (30) **Piața cu amănuntul** a energiei electrice este piața în care tranzacțiile între furnizori și consumatorii finali sunt realizate *la prețuri negociate*, în baza contractelor bilaterale încheiate între aceștia. Totodată, în contextul obligațiilor de serviciu public, pe piața cu amănuntul, furnizorii serviciului universal și furnizorii de ultimă opțiune furnizează consumatorilor finali (consumatori

⁴ Cadru organizat de vânzare-cumpărare a energiei electrice de către participanții la piață și de prestare a serviciilor de sistem în scopul asigurării cu energie electrică a consumatorilor.

⁵ Hotărârea ANRE nr. 169 din 31.05.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind furnizarea energiei electrice.

casnici și societăți comerciale mici) energie electrică la *prețuri reglementate*, aprobate de ANRE.

- (31) Întrucât problema reclamată în sesizare afectează relațiile contractuale între producătorii SRE și furnizorii de energie electrică, prezenta investigație va continua pe componenta pieței angro.
- (32) În legătură cu posibilitatea producătorilor de energie electrică de a concura, în mod real, Consiliul Concurenței a analizat într-o primă etapă dacă producătorii de energie electrică din RM activează pe aceeași piață relevantă și dacă piața relevantă respectivă presupune o segmentare în funcție de tehnologia folosită și de tipul sursei de combustibil utilizate de producători.
- (33) Deși energia electrică poate fi produsă prin intermediul mai multor tipuri de tehnologii, fiind utilizate o varietate de surse primare, cum sunt: apa, cărbunele, păcura, gazul natural, vântul, biomasa etc., iar tehnologiile de producere au costuri de producere diferite, modalitatea în care este produsă energia electrică și sursa combustibilului nu au relevanță pentru furnizorii de energiei electrică, când aceștia iau decizia de cumpărare.
- (34) Energia electrică este un produs omogen, indiferent de sursa de energie primară utilizată și de tehnologia folosită pentru producere, întrucât din momentul în care a fost introdusă în rețea, nu poate fi sesizată o diferență între energia electrică produsă din materii prime distincte, produsul având aceleași caracteristici.
- (35) Așadar, din perspectiva cererii de energie din partea furnizorilor de energie electrică, piața producerii de energie electrică nu poate fi segmentată în funcție de tehnologiile folosite și de sursele de combustibil primar utilizate.
- (36) Drept urmare, se constată faptul că oricare dintre producătorii de energie electrică din RM, indiferent de tehnologia și de sursa de combustibil utilizată, sunt considerați ca alternativă la achiziția de energie electrică, criteriul determinant fiind prețul de vânzare.
- (37) La nivel de substituibilitate a ofertei de energie din partea producătorilor de energie produsă din SRE, reieșind din tarifele aprobate de ANRE, se constată că costurile de producere a energiei regenerabile din surse solare, hidro sau biogaz sunt mai mari, prin urmare, la nivel de ofertă, acestea nu sunt substituibile.
- (38) Astfel, piața relevantă a produsului în cazul investigat, necesită a fi îngustat până la segmentul energiei electrică produsă din surse eoliene.
- (39) La capitolul dimensiunea funcțională, se presupune că fiecare nivel funcțional este identificat ca fiind o piață relevantă a produsului, astfel că producerea, transportul, distribuția și furnizarea energiei electrice reprezintă, de regulă, nivele funcționale separate.

- (40) Reieșind din faptul că sunt investigate tarifele aprobate pentru producerea energiei electrice din surse eoliene, segmentul de piață investigat îl reprezintă producerea și comercializarea energiei electrice din surse regenerabile, la caz, energia eoliană.
- (41) Îmbunătățirea eficienței energetice și promovarea utilizării energiei regenerabile este unul din scopurile principale ale Strategiei energetice a RM până în anul 2030, aprobată prin HG nr. 102/2013.
- (42) Similar acesteia, potrivit art. 6 din Legea nr.160/2007 (*în vigoare la data aprobării tarifelor*) și art. 6 lit. b) și f) din Legea nr. 10/2016, obiectivele politicii de stat în domeniul energiei regenerabile stabilesc ca indicator asigurarea, până în anul 2020 a producerii unui quantum de 17-20% de energie din surse regenerabile din volumul energiei provenite din surse tradiționale.
- (43) Totodată, potrivit art. 5 lit. d) și e) din Legea nr. 160/2007 (*în vigoare la data aprobării tarifelor*), printre principiile de bază ale politicii de stat în domeniul energiei regenerabile sunt:
- garantarea comercializării energiei regenerabile și garantarea comercializării combustibilului regenerabil;
 - promovarea producerii de energie electrică din surse regenerabile prin achiziția obligatorie, de către furnizori, a unor cote prestabilite de energie electrică produsă din aceste surse și prin unele măsuri administrative.
- (44) Aprobarea de către ANRE a unui tarif fix pentru o perioadă de 15 ani, constituie o schemă de sprijin pentru promovarea energiei regenerabile, fiind instituită de Legea nr. 10/2016 (*în vigoare din 25.03.2018*).
- (45) Conform Legii nr. 10/2016, pentru promovarea producerii și utilizării energiei electrice din surse regenerabile, *producătorilor eligibili* li se aplică următoarea schemă de sprijin:
- a) **preț fix**, stabilit în cadrul licitației, conform art. 35 din Legea nr. 10/2016;
 - b) **tarif fix**, stabilit conform art. 14 din Legea nr. 10/2016 (aprobat de ANRE).
- (46) Tarifele la energia regenerabilă, conform art. 24 alin. (1) din Legea nr. 160/2007, se stabilesc și se aprobă anual, în funcție de tipul și capacitatea de producere a instalațiilor, de volumele de producere și livrare preconizate și de perioada de livrare a energiei regenerabile.
- (47) În conformitate cu pct. 10 și 11 din Metodologia determinării, aprobării și aplicării tarifelor la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie și biocombustibil, aprobată prin HANRE nr. 321/2009, întreprinderile anual, până la finele lunii noiembrie vor prezenta ANRE calculul tarifelor pentru anul ce urmează, efectuat în conformitate cu prevederile prezentei metodologii. ANRE va examina materialele prezentate de întreprinderi și, în cazul existenței

motivelor argumentate, va actualiza, aproba și publica tarifele noi, care vor intra în vigoare din ianuarie a anului ce urmează și vor fi valabile pentru tot anul calendaristic ANRE este în drept să solicite informații suplimentare necesare pentru desfășurarea procesului de examinare a materialelor de justificare a costurilor și veniturilor solicitate de întreprindere. În acest caz, ANRE va prezenta întreprinderii o explicație în scris privind constatările pe marginea costurilor și veniturilor solicitate și va înainta întreprinderii propuneri privind revizuirea materialelor prezentate.

- (48) Conform pct.1 al HG nr. 885/2017 cu privire la desemnarea furnizorului central de energie electrică (*redacția în vigoare până la data de 24.12.2020*), începând cu 01.04.2018 și până în 01.01.2021, SA „Energocom” a fost desemnat în calitate de FCE. Începând cu data de 24.12.2020, odată cu modificarea HG nr. 885/2017 prin HG nr. 986/2020, calitatea de FCE i-a fost atribuită SA „Energocom” pentru perioada valabilității licenței pentru furnizarea energiei electrice.
- (49) Potrivit prevederilor Legii nr. 107/2016, FCE achiziționează pe piață energia electrică *de la centralele electrice eligibile* care produc din SRE și energia electrică produsă de centralele electrice de termoficare urbane și revinde energia electrică respectivă furnizorilor la prețuri reglementate aprobate de ANRE, iar furnizorii sunt obligați să procure de la FCE cantitățile de energie electrică stabilite de ANRE, în funcție de cotele deținute de aceștia pe piața cu amănuntul a energiei electrice.
- (50) În conformitate cu prevederile art. 29 și art. 30 din Legea nr. 10/2016, printre obligațiile de bază ale FCE sunt: încheierea contractelor de achiziționare a energiei electrice din surse regenerabile cu *producătorii eligibili*, în conformitate cu proiectele de contracte elaborate de către ANRE, și achiziționarea de la aceștia a întregului volum de energie electrică livrată în rețelele electrice, la prețurile/tarifele stabilite în conformitate cu prezenta lege.
- (51) Potrivit prevederilor art. 45 alin. (2) din Legea nr. 10/2016, producătorii de energie electrică din surse regenerabile pentru care au fost aprobate tarife până la intrarea în vigoare a prezentei legi beneficiază de tariful aprobat, precum și de garanția de achiziționare a întregii cantități de energie electrică livrată în rețelele electrice, până la expirarea perioadei de 15 ani de la data aprobării tarifului, pentru aceasta încheindu-se un contract corespunzător cu furnizorul central de energie electrică.
- (52) Pe piața producerii și comercializării energiei electrice, tranzacțiile sunt efectuate în regim reglementat și regim nereglementat.
- (53) Respectiv, normele legale citate supra expres stabilesc că, piața energiei electrice pe baza contractelor bilaterale încheiate între producătorii de energie

electrică din surse regenerabile (energie eoliană). și furnizorul central - ***este piață reglementată.***

- (54) În cazul în care potențialul producător de energie electrică din surse regenerabile *nu a obținut statut de producător eligibil*, acesta are dreptul să comercializeze energia electrică produsă ***în baza unor condiții negociate*** cu participanții la piața energiei electrice.⁶
- (55) În conformitate cu art. 79 alin. (2) din Legea nr. 107/2016 pe piața contractelor bilaterale de energie electrică, operațiunile, tranzacțiile de vânzare-cumpărare se efectuează în baza contractelor bilaterale, încheiate între participanții la piața energiei electrice, ca rezultat al unor mecanisme concurențiale sau al negocierilor - piața nereglementată, excepție constituind raporturile contractuale reglementate dintre producătorii de energie electrică din surse regenerabile și furnizorul central (art. 79 alin. (4) din Legea nr. 107/2016) – piața reglementată.
- (56) Reieșind din prevederile sus menționate, se constată că, *tarifele aprobate de Agenție sunt obligatorii doar în relațiile contractuale dintre FCE și producătorii eligibili și producătorilor care cad sub incidența art. 45 alin. (2) din Legea nr. 10/2016, caz în care FCE este obligat să achiziționeze întreaga cantitate de energie electrică produsă.*
- (57) În concluzie, reieșind din obiectul problemei concurențiale investigate, piața relevantă a produsului în cazul dat o reprezintă *piața producerii și comercializării angro a energiei electrice din surse eoliene la tarifele aprobate de ANRE.*

4.2. Piața geografică relevantă

- (58) La delimitarea zonei geografice în care se manifestă concurența între întreprinderi se ține în cont reglementările existente și eventualele restricții privind interconexiunea între diferitele rețele electrice.
- (59) Piața geografică relevantă cuprinde zona în care întreprinderile sunt implicate în oferta sau cererea de pe piața relevantă a produsului, în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi deosebită de zonele geografice învecinate prin condiții de concurență ce diferă în mod apreciabil.
- (60) Întrucât tarifele investigate sunt aprobate de către ANRE pentru producătorii SRE ai căror instalații eoliene pot fi amplasate pe întreg teritoriul RM, iar acțiunile ANRE produc efecte pe întreg teritoriul RM, se constată că piața geografică relevantă în cazul dat, o constituie teritoriul Republicii Moldova.

⁶ Art. 35 alin. (7) și art. 36 alin. (6) din Legea nr. 10/2016.

- (61) **Piața relevantă**, în sensul cazului investigat, este definită drept *pieța producerii și comercializării angro a energiei electrice din surse eoliene la tarifele aprobate de ANRE pe teritoriul Republicii Moldova*.

5. PERIOADA SUPUSĂ INVESTIGĂRII

- (62) Ținând cont de faptul că, investigația a fost inițiată la sesizarea Procuraturii Generale referitor la hotărârile concrete ale Consiliului de administrație al ANRE (*HANRE 116/2017 și HANRE 107/2018*), perioada de timp supusă examinării este perioada cuprinsă între data adoptării primei din aceste hotărâri (*Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 116/2017 din 23.03.2017*) până la momentul transmiterii raportului de investigație pentru informare părților – 10.08.2021.
- (63) Întrucât tarifele aprobate prin Hotărârile Consiliului de administrație al ANRE din anul 2017 și anul 2018 sunt în vigoare și până în prezent, acestea continuă să producă efecte.
- (64) Astfel, perioada de timp supusă examinării în sensul cazului investigat este 23.03.2017 – 10.08.2021.

6. ACTE ȘI FAPTE CONSTATATE

- (65) La data de 26.03.2020, în adresa Consiliului Concurenței a parvenit sesizarea Procuraturii Generale înregistrată cu nr. 1708 prin care sunt reclamate presupusele acțiuni anticoncurențiale ale ANRE.
- (66) Conform informațiilor prezentate în sesizare, acțiunile presupuse a fi anticoncurențiale de favorizare a SRL „Irarom-Grup” s-au manifestat prin stabilirea unui tarif majorat, mai convenabil, în raport cu celelalte întreprinderi producătoare SRE.
- (67) Aceste fapte au determinat problema concurențială reclamată ca fiind acțiunile ANRE de tratare, în mod discriminatoriu, a producătorilor SRE în procesul de aprobare a tarifului pentru energia electrică produsă din surse eoliene, prin prisma aplicării unor coeficienți din cadrul formulei de calcul stabilite la pct. 6 din Metodologia aprobată prin HANRE nr. 321/2009.
- (68) Astfel, reieșind din informațiile prezentate în sesizarea Procuraturii Generale, în cadrul examinării preliminare s-a constatat că la data de 23.03.2017, prin Hotărâri ale Consiliului de administrație al ANRE au fost aprobate tarifele pentru anul 2017, pentru energia electrică produsă din surse eoliene, după cum urmează.

Tabelul 1

Tarifele aprobate de ANRE pentru energia eoliană, în anul 2017

Nr.	Întreprinderea	kWh (instalație/ instalații)	Tarif aprobat de ANRE, lei/kWh	Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE
1	SRL „Irarom-Grup”	1300	1,13	nr. 116/2017 din 23.03.2017
2	SRL „Nordix Prim”	1960	1,09	nr. 117/2017 din 23.03.2017
3	SRL „Importex-Trans”	3300	0,87	nr. 115/2017 din 23.03.2017

Sursa: Tabel elaborat de raportor, în baza informațiilor parte componentă a dosarului.

- (69) Respectiv, la data de 23.03.2018, prin Hotărâri ale Consiliului de administrație al ANRE au fost aprobate următoarele tarife pentru anul 2018, pentru energia electrică produsă din surse eoliene, conform tabelului de mai jos.

Tabelul 2

Tarifele aprobate de ANRE pentru energia eoliană, în anul 2018

Nr.	Întreprinderea	kWh (instalație/ instalații)	Tarif aprobat de ANRE, lei/kWh	Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE
1	SRL „Irarom-Grup”	3900	1,13	nr. 107/2018 din 23.03.2018
2	SRL „Printemps”	3000	1,01	nr. 102/2018 din 23.03.2018
3	SRL „Nordix Prim”	1500	0,87	nr. 98/2018 din 23.03.2018
4	SRL „Energia”	1300	0,84	nr. 100/2018 din 23.03.2018
5	SRL „PDG Fruct”	1300	0,83	nr. 103/2018 din 23.03.2018
6	SRL „Elteprod”	1300	0,82	nr. 106/2018 din 23.03.2018
7	SRL „Windmd-Jt”	2640	0,78	nr. 99/2018 din 23.03.2018
8	SA „Cariera Cobusca”	2600	0,77	nr. 101/2018 din 23.03.2018
9	SRL „Graf-M și A”	1500	0,76	nr. 104/2018 din 23.03.2018
10	SRL „Edtrans-Grup”	1300	0,73	nr. 105/2018 din 23.03.2018
11	SRL „Importex-Trans”	1500	0,68	nr. 97/2018 din 23.03.2018

Sursa: Tabel elaborat de raportor, în baza informațiilor - parte componentă a dosarului.

- (70) În cadrul procedurii de examinare preliminară, în scopul determinării existenței unor acțiuni cu caracter anticoncurențial sau lipsa acestora, au fost solicitate informații de la ANRE.
- (71) Potrivit informațiilor parvenite de la ANRE aferente procedurii de aprobare a tarifelor, s-au dovedit a fi diferite de cele transmise de către Procuratura Generală, și care au confirmat că la toate întreprinderile producătoare de energie din surse regenerabile de energie electrică au fost aprobate tarife mai mici decât cele calculate de către secția de profil, cu excepția SRL „Irarom-Grup”. Acest fapt, precum și modul Agenției de a se eschiva de la oferirea

anumitor răspunsuri la întrebările adresate în solicitările de informații ale Consiliului Concurenței, a determinat Plenul Consiliului Concurenței să considere că există temeiuri rezonabile de a suspecta încălcarea prevederilor art. 12 din Legea concurenței de către ANRE la aprobarea tarifelor la energia electrică produsă din surse eoliene și a inițiat o investigație în acest sens prin Dispoziția nr. 13 din 04.06.2020.

6.1. Cadrul normativ aplicabil

- (72) În cadrul investigației s-a constatat că în anii 2017 - 2018 tarifele au fost adoptate în baza Metodologiei determinării, aprobării și aplicării tarifelor la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie și biocombustibil, aprobată prin HANRE nr. 321/2009 și Legii nr. 160/2007 – ambele în vigoare la data adoptării tarifelor.
- (73) Cadrul normativ care a stat la baza adoptării tarifelor pentru energia electrică produsă din SRE a suferit modificări în primul trimestru al anului 2018, astfel, la data de 25.03.2018 a fost abrogată Legea nr. 160/2007 și a intrat în vigoare Legea nr. 10/2016 și Metodologia de determinare a tarifelor fixe și a prețurilor la energia electrică produsă de producătorii eligibili din surse regenerabile de energie, aprobată prin HANRE nr. 375/2017 din 28.09.2017.
- (74) Conform legii abrogate, *reglementarea tarifară și aprobarea tarifelor pentru fiecare tip de energie și combustibil regenerabile, calculate de către producător, era atribuția exclusivă a ANRE.*
- (75) Prin urmare, conform pct. 6 din Metodologia aprobată prin HANRE nr. 321/2009, tarifele pentru energia electrică regenerabilă sunt determinate în parte pentru fiecare producător pentru 1 kWh de energie electrică livrată, în conformitate cu următoarea formulă:

$$TE_t = \frac{VR_t}{W_t}$$

unde:

TE_t – tariful de livrare a energiei electrice regenerabile pentru anul de gestiune „t”, lei/kWh;

VR_t – veniturile reglementate necesare de a fi obținute de întreprindere în anul „t”, lei;

W_t – energia electrică livrată de întreprindere în anul „t”, kWh.

- (76) În conformitate cu prevederile pct. 12 din Metodologia aprobată prin HANRE nr. 321/2009, pentru primii doi ani de activitate, întreprinderile prezintă

materialele detaliate necesare pentru stabilirea consumurilor și cheltuielilor proprii ale întreprinderii (CD) (...).

- (77) Pct. 8 din aceeași metodologie atribuie indicatorului „CD”, cheltuielile proprii ale întreprinderii aferente producerii, deservirii și exploatării unităților de producție, comercializării energiei electrice regenerabile și biocombustibilului. Aceste cheltuieli sunt formate din cheltuielile aferente uzurii fondurilor fixe, remunerării muncii, consumurile și cheltuielile materiale, consumurile și cheltuielile aferente serviciilor prestate de terți, alte consumuri și cheltuieli operaționale, taxe și impozite.
- (78) Astfel, ca urmare a examinării informațiilor anexate la sesizare, s-a constatat că până la adoptarea tarifelor pentru 1 kWh de energie electrică produsă din surse eoliene de către Consiliul de administrație al ANRE, secția tarife și analize din cadrul Departamentului energie electrică și regenerabile din cadrul ANRE elaborează *note informative cu privire la tarif*. Prin aceste note informative fiind argumentate acțiunile întreprinse și modificările operate la calcularea tarifului, inclusiv, în partea ce ține de aplicarea prevederilor Metodologiei aprobată prin HANRE nr. 321/2009 (cheltuieli acceptate pentru a fi incluse în tarif, cheltuielile refuzate/ modificate/ nejustificate, tariful calculat la anumiți FC ai instalației etc.).
- (79) Reieșind din informația disponibilă pe pagina web oficială a ANRE⁷, secția tarife și analize din cadrul Departamentului energie electrică și regenerabile⁸ din cadrul ANRE elaborează proiectele de tarife (...) al surselor de energie regenerabilă, în conformitate cu actele normative în vigoare, cu strategiile naționale energetice, asigură urmărirea aplicării metodologiilor de stabilire a prețurilor (...), asigură supravegherea corectitudinii repartizării consumurilor și cheltuielilor între activitățile reglementate și alte activități, efectuează analiza principalilor indici economico-financiar și ai eficienței activității întreprinderilor din sectorul electroenergetic.
- (80) Prin urmare, reieșind din prevederile menționate supra și potrivit procesului-verbal nr. 18/2018 al ședinței Consiliului de administrație al ANRE din 23.03.2018 „informația la subiect a fost prezentată de către dl. [REDACTED] (*șef al secției tarife și analize). (...) În continuare au fost menționate aspectele de bază cu privire la solicitarea fiecărei întreprinderi, tariful solicitat, capacitatea instalației și factorii care au stat la baza calculului tarifului. (...) În urma examinării informației la subiect, a fost supus votului propunerile de aprobare a tarifelor la energia electrică produsă din surse regenerabile de

⁷ <http://anre.md/sectia-tarife-si-analize-3-7>

⁸ Departamentul energie electrică și regenerabilă este o subdiviziune structurală a ANRE care are competențe de elaborare a proiectelor de acte normative în domeniul energiei electrice și regenerabile, de elaborare a proiectelor tarifelor și prețurilor reglementate, de analiză a activităților economico-financiare ale întreprinderilor din sectorul electroenergetic, de monitorizare a planificării și executării de către titularii de licențe a planurilor de investiții.

*energie, vociferate de către Departament (*energie electrică și regenerabile) în urma calculelor finale și propunerea d-lui [REDACTED] cu privire la SRL „Irarom-Grup”.*

- (81) Importanța notelor informative elaborate de secția de profil în procesul de aprobare a tarifelor se demonstrează și prin faptul că, la unele întreprinderi (precum [REDACTED] „[REDACTED]”) calculele din anexa la HANRE nr. 101/2018 din 23.03.2018, corespund în raport de 100% cu calculele prevăzute în nota informativă a secției tarife și analize, după cum poate fi sesizat în Figurile 1 și 2.

**Figura 1. Anexa la nota informativă cu privire la tarif pentru [REDACTED],
elaborată de secția de profil din cadrul ANRE (anexă la sesizarea Procuraturii Generale)**

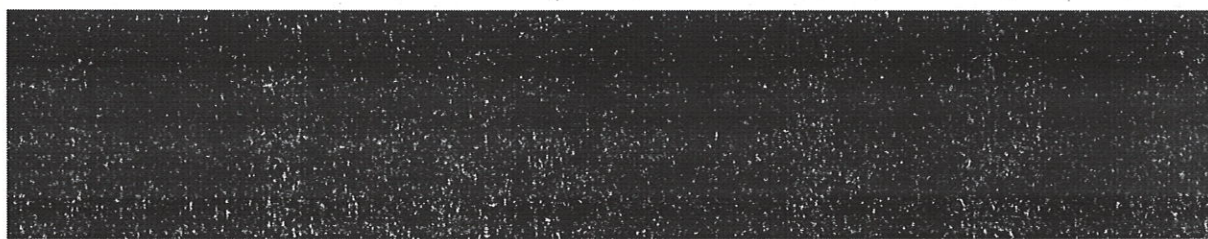

Figura 2. Extras din HANRE nr. 101/2018 din 23.03.2018 (descifrarea tarifului aprobat prin HANRE).

- (82) Notele informative ale secției tarife și analize nu constituie acte administrative, iar unicul organ cu dreptul de a adopta decizii în numele autorității este Consiliul de Administrație al ANRE. Totodată, în situația în care astfel de note au fost luate în considerare în mod repetat la luarea deciziilor, organul decizional urmează să asigure caracterul obiectiv și nearbitrar al deciziilor adoptate, precum și o abordare egală și echitabilă față de toți participanții la piață.
- (83) Astfel, reieșind din extrasul din nota informativă cu privire la tarif elaborată de secția de profil din cadrul ANRE și prezentat în Figura 3 (fiind similar notelor informative prezentate pentru ceilalți producători SRE), se constată că indicatorul-cheie care face diferența în calculul tarifului este FC⁹.

Figura 3. Extras din nota informativă cu privire la tarif pentru SRL „Irarom-Grup” – anul 2018, elaborată de secția de profil din cadrul ANRE.

- (84) Formula de calcul a tarifului pentru energia electrică regenerabilă menționată supra și aplicată, inclusiv, în perioada 2017-24.03.2018, nu include expres componenta FC.
- (85) Cu toate acestea, este de menționat că însăși ANRE, prin scrisoarea nr. 06-01/1888 din 14.07.2020, a comunicat că la baza aprobării tarifelor pentru producătorii de energie electrică din energie eoliană a fost luat în considerare FC.
- (86) Acest fapt este confirmat, inclusiv, în procesul-verbal nr. 18/2018 al ședinței Consiliului de administrație al ANRE din 23.03.2018, în cadrul căreia s-a decis „aplicarea în calcul a FC de 25%”, precum și de scrisoarea ANRE nr. 03/734 din 31.05.2018 către [REDACTED] „[REDACTED]” prin care informează că „cantitatea de energie electrică ce urmează a fi produsă și livrată în rețea a fost determinată aplicând FC recomandat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională - în mărime de 25%”.
- (87) De asemenea, potrivit scrisorii ANRE cu nr. 06-01/1888 din 14.07.2020, tariful la energia electrică se determină ca raportul dintre cheltuielile suportate de întreprindere și energia electrică livrată, formulă care se regăsește în

⁹ FC măsoară cantitatea de electricitate pe care o produce o turbină eoliană într-o perioadă de timp dată (de obicei un an) în raport cu potențialul său maxim.

Metodologia aprobată prin HANRE nr. 375/2017, unde FC este utilizat la calcularea indicatorului E_L (cantitatea medie anuală a energiei electrice livrate).

- (88) Așadar, cantitatea de energie electrică livrată „ E_L ” (conform Metodologiei aprobată prin HANRE nr. 375/2017) se calculează, după următoarea relație:

$$E_L = 8760 * P_{inst} * K_w,$$

unde: P_{inst} – este puterea instalată a centralei electrice, kW;

K_w – FC.

- (89) În cadrul investigației, în scopul determinării faptului dacă formula sus menționată a fost utilizată pentru calcularea indicatorului „ W_t ” (energia electrică livrată de întreprindere în anul „t”), care se regăsește în Metodologia aprobată prin HANRE nr. 321/2009, s-a analizat aplicarea acesteia în procesul de aprobare a tarifelor aferente anului 2018.

Tabelul 3

Calculul indicatorului „ W_t ” potrivit formulei $E_L = 8760 * P_{inst} * K_w$

Nr.ord.	Întreprinderea	P_{inst}	K_w	E_L
A	B	1	2	$3=(8760*1*2)/1000$
1.	SRL „Irarom-Grup”	2600	25%	5694
2.	SRL „Printemps”	3000	25%	6570
3.	SRL „Nordix Prim”	1500	25%	3285
4.	SRL „Energia”	1300	25%	2847
5.	SRL „PDG Fruct”	1300	25%	2847
6.	SRL „Elteprod”	1300	25%	2847
7.	SRL „Windmd-JT”	2640	25%	5781,6
8.	SRL „Cariera Cobusca”	2600	25%	5694
9.	SRL „Graf-M si A”	1500	25%	3285
10.	SRL „Edtrans-Grup”	1300	25%	2847
11.	SRL „Importex-Trans”	1500	25%	3285

Sursa: Tabel elaborat de raportor, în baza informațiilor parte componentă a dosarului.

- (90) Reieșind din datele incluse în tabelul 3, poate fi sesizat faptul că indicatorul „ W_t ” utilizat la aprobarea tarifelor în anul 2018 (energia electrică livrată de întreprindere în anul „t”) a fost calculat potrivit formulei $E_L = 8760 * P_{inst} * K_w$, stabilite în Metodologia aprobată prin HANRE nr. 375/2017.

6.2. Procedurile aplicate și tarifele aprobate

✓ Anul 2017

- (91) Reieșind din notele informative cu privire la tarif, se constată că în anul 2017, tarifele calculate de ANRE, au la bază FC unic - de 20% (FC efectiv înregistrat în RM, la turbina eoliană din r-nul Edineț), prin urmare, tarifele propuse spre

aprobare de către secția de profil din cadrul ANRE și cele aprobate de Consiliul de administrație al ANRE ar fi trebuit să fie egale. În cazul în care Consiliul de administrație al ANRE considera că tarifele trebuie să fie diferite de cele calculate de către secția de profil, această decizie urma a fi justificată.

- (92) Cu toate acestea, după cum poate fi observat din Tabelul 4, la doi din cei trei producători SRE solicitanți, ANRE a aprobat tarifele propuse de către secția de profil din cadrul ANRE, *cu excepția tarifului propus pentru SRL „Irarom-Grup”, întreprinderii fiindu-i adoptat un tarif cu 0,17 lei/kWh mai mare decât cel propus inițial prin nota informativă cu privire la tarif elaborată de către secția responsabilă.*

Tabelul 4

Informații privind tarifele solicitate de întreprinderi în anul 2017

Nr.	Întreprinderea	kWh (instalație/ instalații)	Tarif solicitat de întreprindere, lei/kWh	Tarif <u>calculat</u> de secția de profil din cadrul ANRE, lei/kWh	Tarif <u>aprobat</u> de ANRE, lei/kWh
1	SRL „Irarom-Grup”	1300			1,13
2	SRL „Nordix Prim”	1960			1,09
3	SRL „Importex-Trans”	3300			0,87

Sursa: Tabel elaborat de raportor, în baza informațiilor parte componentă a dosarului.

- (93) În cadrul investigației, în scopul identificării motivului care a stat la baza aprobării unui tarif majorat pentru SRL „Irarom-Grup”, tariful a fost analizat prin aplicarea formulei de calcul a cantității de energie electrică livrată, specificată în scrisoarea ANRE nr. 06-01/1888 din 14.07.2020, astfel:

$$8760 * 1300 \text{ kWh} * „x” \% = 1936 \text{ kW},$$

unde:

8760 – indicator stabil;

„x” – FC, %;

1936 kW – cantitatea de energie electrică livrată, conform calculului anexat la HANRE nr. 116/2017.

Valoarea FC în cazul dat este egală cu 17%.

- (94) Prin urmare, se constată că la calcularea tarifului pentru energia electrică produsă de SRL „Irarom-Grup”, în anul 2017, Consiliul de administrație al

ANRE i-a aplicat întreprinderii un FC de 17%, spre deosebire de celelalte întreprinderi, cărora le-a fost aplicat FC de 20%.

- (95) La data de 14.07.2020, prin scrisoarea nr. 06-01/1888 ANRE a comunicat că *„FC reprezintă un indicator relativ al duratei de utilizare a capacității instalate în decursul unui an de zile. Dat fiind faptul că resursele regenerabile (inclusiv energia eoliană) au un caracter intermitent, valoarea FC variază de la regiune la regiune în dependență de poziția fizico-geografică și factorii climaterici, precum și, de eficiența exploatarei instalației.”*
- (96) Agenția a menționat că: *„la baza aprobării tarifelor pentru producătorii de energie electrică din energie eoliană până în anul 2017, a fost luată în considerare valoarea efectivă a FC înregistrat de producătorii existenți, în cuantum de circa 20%, dat fiind că nu a existat nici un studiu referitor la potențialul eolian din RM.”*
- (97) Spre deosebire de cele invocate de ANRE, s-a constatat că conform Ghidului de eficiență energetică și resurse regenerabile¹⁰, elaborat în anul 2013 de Chemonics International Inc. în colaborare cu EnCon Services International LLC.¹¹ și accesibil în spațiul public, *„Moldova dispune de un potențial eolian tehnic de 1 GW, care ar putea produce 2,2 TWh pe an (presupunând un FC anuală medie de 0,25). Viteza medie anuală a vântului în Moldova este de la 3 la 4 metri pe secundă la 80 de metri, o resursă eoliană cotată de la moderat la slab”.*
- (98) Astfel, cu toate că în anul 2017 s-a decis aplicarea FC efectiv înregistrat în RM de 20%, o singură întreprindere a beneficiat de aplicarea unui FC mai favorabil, Agenția aplicându-i SRL „Irarom-Grup” FC de 17%, în comparație cu FC de 20% aplicat celorlalte întreprinderi. Se mai menționează faptul că pe parcursul investigației nu a fost identificată justificarea acestei acțiuni a ANRE.

✓ **Anul 2018**

- (99) La etapa aprobării tarifelor pentru anul 2018, conform procesului-verbal nr. 18/2018 al ședinței Consiliului de administrație al ANRE din 23.03.2018, au fost propuse următoarele:
- a) aplicarea în calcul a FC de 25% (media ponderată a vântului);
 - b) plafonarea costurilor operaționale la valoarea de 40\$/kW/an, precum și,

¹⁰ https://www.serviciilocale.md/public/files/Ghid_de_Eficiența_Energetică_si_Resurse_Regenerabile.pdf

¹¹ Ghidul de eficiență energetică și resurse regenerabile, elaborat de Chemonics International Inc. în colaborare cu EnCon Services International LLC. Cu suportul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) în parteneriat cu Agenția pentru Eficiență Energetică (AEE), Chișinău, 2013.

- c) în baza cererii depuse de SRL „Irarom-Grup” - majorarea capacității în cadrul aceluiași tarif eliberat anterior, pentru întreprinderea solicitantă.
- (100) Concomitent, spre deosebire de anul 2017, reieșind din notele informative cu privire la tarif se constată că, pentru anul 2018, secția de profil din cadrul ANRE calculează două tarife (sesizat în Figurile 1 și 3):
- a) tarif pentru FC de 20% - tarife maxime;
- b) tarif pentru FC de 25% - tarife minime, după cum urmează.

Tabelul 5

Informații privind tarifele în anul 2018

Nr.	Întreprinderea	kWh (instalație/ instalații)	Tarif solicitat de către întreprindere, lei/kWh	Tarif calculat de secția de profil din cadrul ANRE, lei/kWh		Tarif final aprobat de ANRE, lei/kWh
				kW = 20%	kW = 25%	
1	SRL „Irarom-Grup”	2600				1,13
2	SRL „Printemps”	3000				1,01
3	SRL „Nordix Prim”	1500				0,87
4	SRL „Energia”	1300				0,84
5	SRL „PDG Fruct”	1300				0,83
6	SRL „Elteprod”	1300				0,82
7	SRL „Windmd-Jt”	2640				0,78
8	SA „Cariera Cobusca”	2600				0,77
9	SRL „Graf-M și A”	1500				0,76
10	SRL „Edtrans-Grup”	1300				0,73
11	SRL „Importex-Trans”	1500				0,68

Sursa: Tabel elaborat de raportor, în baza informațiilor anexate la sesizarea Procuraturii, parte componentă a dosarului de investigație.

- (101) Reieșind din informația inclusă în Tabelul 5 se constată că tarifele finale aprobate de ANRE sunt diferite de cele calculate prin prisma celor doi factori de capacitate, de 20% și, respectiv, 25% de către secția de profil din cadrul Agenției.
- (102) Totodată, se constată că indiferent de capacitatea instalației, tarifele aprobate au fost *inferioare tarifulor minime* calculate. Doar „[REDACTED]” a

obținut un tarif egal cu tariful minim calculat și propus de secția de profil din cadrul ANRE.

- (103) *Totuși, unica întreprindere a cărui tarif depășește tariful maxim calculat este SRL „Irarom-Grup”.*
- (104) Nefiind de acord cu tarifele aprobate la data de 23.03.2018, producătorii SRE au depus la ANRE următoarele cereri prelabile pentru recalcularea tarifelor aprobate, în care au invocat *„aprobarea tarifelor discriminatorii și neechitabile, vădit diferite pentru parcuri eoliene cu capacități asemănătoare”*:
1. SRL „Graf-M și A” (cererea nr. 1039 din 11.04.2018).
 2. SRL „Importex-Trans” (nr. 1053 din 12.04.2018).
 3. SRL „Nordix Prim” (nr. 1167 din 24.04.2018).
 4. SRL „Edtrans-Grup” (nr. 1168 din 24.04.2018).
 5. SRL „Printemps” (nr. 1202 din 25.04.2018).
 6. SRL „PDG Fruct” (nr. 1207 din 25.04.2018).
 7. SRL „Windmd-Jt” (nr. 1229 din 26.04.2018).
 8. SA „Cariera Cobusca” (nr. 1314 din 02.05.2018) și
 9. SC „Elteprod” SRL (nr. 1346 din 04.05.2018).
- (105) Potrivit scrisorii ANRE nr. 03/734 din 31.05.2018, ca răspuns la cererea prelabilă înaintată de [REDACTED] „[REDACTED]” la 04.05.2018, *„cantitatea de energie electrică ce urmează a fi produsă și livrată în rețea a fost determinată aplicând FC recomandat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională - în mărime de 25%”.*
- (106) Un răspuns similar a fost recepționat de către Consiliul Concurenței prin scrisoarea ANRE nr. 06-01/1888 din 14.07.2020, potrivit căruia, *„în iulie 2017 de către Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională a fost elaborat studiul privind „FC pentru surse regenerabile de energie” pentru RM, care reflectă o durată de utilizare a puterii maxime de 2300-2500 ore pe an, ceea ce este echivalentul unui FC de 26-29%. Respectiv, începând cu anul 2018, la aprobarea tarifelor pentru energie electrică produsă din surse regenerabile, cantitatea de energie electrică ce urmează a fi produsă și livrată în rețea a fost determinată aplicând FC reflectat în studiul elaborat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională”,* tariful fiind determinat ca raportul dintre cheltuieli și energia electrică livrată în rețea.

- (107) Având în vedere cele declarate supra de ANRE, se constată că, în anul 2018, deja exista un FC recomandat de către Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională, fapt consemnat, inclusiv, în pct. 1 din procesul-verbal nr. 18/2018 al ședinței Consiliului de administrație al ANRE din 23.03.2018, prin urmare, este absolut de neînțeles și nejustificat de ce la calcularea tarifului pentru energia electrică produsă din surse eoliene unei singure întreprinderi *nu i-a fost aplicat FC consemnat în procesul-verbal nr. 18/2018.*
- (108) Totodată, merită a fi menționat faptul că, potrivit informației cuprinse în nota informativă privind vizita efectuată la instalațiile eoliene, la data aprobării tarifelor de către Consiliul de administrație (23.03.2018), echipa delegată pentru verificarea respectării normelor de amenajare și securitate, *se afla încă în teritoriu examinând instalațiile eoliene ale producătorilor SRE care au înaintat cereri de aprobare a tarifelor.*
- (109) Or, reieșind din constatările expuse în nota menționată, întreprinderile [REDACTED] „[REDACTED]” și [REDACTED] „[REDACTED]” nu îndeplineau cerințele necesare, fapt consemnat, inclusiv, în procesul-verbal nr. 18/2018, prin urmare, în cadrul ședinței din 23.03.2018, Consiliul de administrație nu le-a aprobat tarife pentru energia electrică produsă din surse eoliene.
- (110) Astfel, se constată că deciziile ANRE de aprobare a tarifului pentru energia electrică produsă din surse eoliene au fost adoptate anticipat finalizării verificării în teritoriu a echipei delegate și constatării expuse în nota informativă cu privire la vizita efectuată la instalațiile eoliene în perioada 20.03.2018 - 26.03.2018.
- (111) Totodată, se constată că, potrivit *notei informative a ANRE cu privire la vizita efectuată la instalațiile eoliene în perioada 20 - 26.03.2018*, **absolut toate instalațiile sunt de mâna a două**, fiind importate și instalate în RM deja după o durată de exploatare de circa 10-15 ani.
- (112) De asemenea, întru examinarea acțiunilor ANRE, la prima etapă au fost identificate capacitățile per fiecare instalație deținută de producătorii SRE (informație inclusă în Tabelul 6) și sistematizate într-un tabel calculele aferente tarifului aprobat pentru unii producători SRE (anii 2017 și 2018) la FC de 20%, a căror instalații au o capacitate **identică** cu instalația SRL „Irarom-Grup” (conform Tabelului 7).
- (113) Ulterior, în scopul comparării costurilor suportate, veniturilor prognozate și tarifului aprobat, au fost selecționați producătorii SRE care, în urma calculelor efectuate de ANRE, au obținut tariful minim, tariful mediu și tariful maxim la energia electrică.

Tabelul 6

Informație aferentă capacităților instalațiilor eoliene deținute de producătorii SRE
în anul 2017 și 2018

Nr.	Întreprinderea	kWh (instalație/ instalații)	kWh (per instalație)	Tarif aprobat de ANRE, lei/kWh
2017				
1.	SRL „Irarom-Grup”	1300	1300	1,13
2.	SRL „Nordix Prim”	1960	1300 660	1,09
3.	SRL „Importex-Trans”	3300	1650 1650	0,87
2018				
1.	SRL „Irarom-Grup”	3900	1300 1300 1300	1,13
2.	SRL „Printemps”	3000	1500 1500	1,01
3.	SRL „Nordix Prim”	1500	1500	0,87
4.	SRL „Energia”	1300	1300	0,84
5.	SRL „PDG Fruct”	1300	1300	0,83
6.	SRL „Elteprod”	1300	1300	0,82
7.	SRL „Windmd-Jt”	2640	660 660 660 660	0,78
8.	SA „Cariera Cobusca”	2600	1300 1300	0,77
9.	SRL „Graf-M și A”	1500	1500	0,76
10.	SRL „Edtrans-Grup”	1300	1300	0,73
11.	SRL „Importex-Trans”	1500	1500	0,68

Sursa: Tabel elaborat de raportor, în baza informațiilor - parte componentă a dosarului.

Tabelul 7

Calculul tarifului pentru energia electrică produsă din SRE, la FC=20%

Nr.	Indicator	simbol	SRL „Irarom- Grup” (2017 și 2018)	SRL „Energia” (2018)	SRL „PDG Fruct” (2018)	SRL „Edtrans- Grup” (2018)
1.	Puterea instalată	P	1300 kW	1300 kW	1300 kW	1300 kW
2.	Volumul de energie electrică produsă, kW		2277,6	2277,6	2277,6	2277,6
3.	Volumul de energie electrică livrată, kW	W _t				
4.	Uzura mijloacelor fixe, lei	Ur				
5.	Remunerarea muncii, lei	LCD				
6.	Consumuri și cheltuieli aferente serviciilor prestate de terțe părți, lei	C _{terțe}				
7.	Alte consumuri și cheltuieli operaționale – total, lei	OthCD				
8.	Cheltuieli proprii alte întreprinderii, lei CD=Ur+LCD+CMD+C _{terțe} +OthCD	CD				

9.	Rentabilitatea, lei	C_{cap}				
10.	Valoarea netă a activelor pe termen lung, lei					
11.	Total venit calculat $VR=CD+C_{cap}$, lei	VR				
12.	Tarif calculat, lei/kWh $TE=VR/W$	TE				
13.	Tariful aprobat ¹² , lei/kWh		↑ 1,13	↓ 0,84	↓ 0,83	↓ 0,73

Sursa: Extras din calculele tarifelor pentru energia electrică produsă de întreprinderi ridicate de la sediul ANRE de către Procuratura Generală.

- (114) Reieșind din datele incluse în tabelul 7, poate fi sesizat faptul că, întrucât costurile suportate de producătorii SRE sunt în mare parte aceleași, tariful inițial calculat de către secția de profil din cadrul ANRE (pct. 12 din tabel) a fost în linii generale *similar* - diferența între tariful minim și cel maxim a fost de ~ **0,17 lei/kWh**.
- (115) Cu toate acestea, tariful aprobat de către ANRE și publicat în Monitorul Oficial (pct. 13 din tabel) *diferă considerabil* de cel calculat anterior - diferența de tarif între producători a fost de ~ **0,40 lei/kWh**. **Unica întreprindere a cărui tarif s-a majorat fiind SRL „Irarom-Grup”**.
- (116) Cu referire la cele sesizate, a fost solicitată de la ANRE justificarea diferențelor identificate, precum și, calculele care au stat la baza tarifelor aprobate.
- (117) Diferit de calculele transmise de către Procuratura Generală, informația prezentată de către ANRE se regăsește în tabelul 8 (cu „**bold**” fiind indicate valorile ce diferă în raport cu tabelul 7 și variația acestora).

Tabelul 8

Calculul tarifului pentru energia electrică produsă din surse eoliene

Nr.	Indicator	Simbol	SRL „Irarom- Grup” (2017 și 2018)	SRL „Energia” (2018)	SRL „PDG Fruct” (2018)	SRL „Edtrans- Grup” (2018)
	FC utilizat	Kw	Kw=17%	Kw=25%	Kw=25%	Kw=25%
1.	Puterea instalată	P	1300 kW	1300 kW	1300 kW	1300 kW
2.	Volumul de energie electrică produsă, kW					
3.	Volumul de energie electrică livrată, kW	W_t				
4.	Uzura mijloacelor fixe, lei	Ur				
5.	Remunerarea muncii, lei	LCD				
6.	Consumuri și cheltuieli aferente serviciilor prestate de terțe părți, lei	$C_{terțe}$				
7.	Alte consumuri și cheltuieli operaționale – total, lei	OthCD				
8.	Cheltuieli proprii alte întreprinderii, lei $CD=Ur+LCD+CMD+C_{terțe}+OthCD$	CD				
9.	Rentabilitatea, lei	C_{cap}				

¹² Aprobate prin Hotărârile Consiliului de administrație al ANRE și publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

10.	Valoarea netă a activelor pe termen lung, lei					
11.	Total venit calculat $VR=CD+C_{cap}$, lei	VR				
12.	Tarif calculat, lei/kWh $TE=VR/W$ Tariful aprobat, lei/kWh	TE	1,13	0,84	0,83	0,73

Sursa: Extras din calculele tarifelor pentru energia electrică produsă de întreprinderi transmise de către ANRE.

- (118) Astfel, în urma examinării informațiilor prezentate în tabelele 7 și 8, se atestă că întru justificarea tarifului adoptat au fost „modificate” valorile anumitor indicatori (valoarea unora s-a micșorat și vice-versa).
- (119) La data de 07.02.2018, prin cererea nr. 1 (nr. de intrare în cancelaria ANRE [REDACTED] din 08.02.2018), SRL „Irarom-Grup” solicită Consiliului de administrație al ANRE **aprobarea tarifului** pentru centralele noi construite și puse în funcțiune (total 2.6 MW).
- (120) La data de 08.02.2018, întreprinderea mai depune la ANRE (deja pe numele dlui Tudor COPACI - director general al ANRE) o cerere cu același nr. de intrare în cancelaria ANRE - [REDACTED] din 08.02.2018, prin care solicită **majorarea capacității** instalației, în cadrul aceluiasi tarif, aprobat în anul 2017, **solicitare care a fost acceptată de ANRE.**
- (121) De menționat că, cererea a fost acceptată contrar prevederilor pct. 10 din Metodologia aprobată prin HANRE nr. 321/2009, potrivit căreia, întreprinderile anual până la finele lunii noiembrie vor prezenta ANRE calculul tarifelor pentru anul ce urmează.
- (122) Potrivit scrisorii ANRE cu nr. 06-01/1888 din 14.07.2020, tariful la energia electrică se determină ca raportul dintre cheltuielile suportate de întreprindere și energia electrică livrată, formulă care se regăsește, inclusiv, în Metodologia aprobată prin HANRE nr. 375/2017, astfel, la aplicarea acestei formule de calcul și a FC recomandat și considerat a fi unic pentru tarifele aprobate în cadrul ședinței din 23.03.2018, ar fi fost redus considerabil tariful pentru SRL „Irarom-Grup”, în acest scop, Consiliul Concurenței a efectuat calculul reflectat în Tabelul 9.
- (123) În cazul acceptării de către Consiliul de administrație al ANRE a cererii de **aprobare a tarifului** din data de 07.02.2018, la aplicarea acestei formule la parcul eolian cu capacitatea nou instalată de 2600 kWh, întreprinderea ar fi obținut un tarif de aproximativ 0,74 lei/kWh (8760 (indicator stabil) $\cdot 2600$ (kWh) $\cdot 25$ (FC)) – **cu 0,39 lei/kWh mai puțin decât tariful aprobat în anul 2017 și acceptat ca majorare a capacității instalației în anul 2018.**
- (124) Datorită plafonării cheltuielilor aferente întreținerii și exploatării, tariful menționat supra, ar fi putut suportat modificări, inclusiv, la ședința Consiliului de administrație al ANRE din data de 23.03.2018, în cadrul căreia au fost

aprobate tarifele pentru anul 2018, fapt sesizat în raport cu celelalte tarife aprobate pentru anul 2018. Prin urmare, se constată că tariful calculat de 0,74 lei/kWh poate fi considerat ca fiind unul maxim.

Tabelul 9

Calculul tarifelor aplicând formula de calcul transmisă de ANRE prin scrisoarea cu nr. 06-01/1888 din 14.07.2020

crt	Întreprinderea	Puterea instalată, P_{inst} , kWh	Energia electrică livrată E_L^* W , kW	Venit total**, VR , lei	Tarif calculat*** lei/kWh	Tarif în vigoare lei/kWh
1.	SRL „Irarom-Grup”	2600	■	■	■	1,13
2.	SRL „Printemps”	3000	■	■	■	1,01
3.	SRL „Nordix Prim”	1500	■	■	■	0,87
4.	SRL „Energia”	1300	■	■	■	0,84
5.	SRL „PDG Fruct”	1300	■	■	■	0,83
6.	SRL „Elteprod”	1300	■	■	■	0,82
7.	SRL „Windmd-Jt”	2640	■	■	■	0,78
8.	SA „Cariera Cobusca”	2600	■	■	■	0,77
9.	SRL „Graf-M și A”	1500	■	■	■	0,76
10.	SRL „Edtrans-Grup”	1300	■	■	■	0,73
11.	SRL „Importex-Trans”	1500	■	■	■	0,68

*Energia electrică livrată = $8760 * P_{inst} * 25$ (FC);

**Venit total – conform anexelor la HANRE;

***Tarif, $TE = VR/W$

Sursa: Tabel elaborat de raportor, în baza informațiilor parte componentă a dosarului.

(125) Reieșind din informațiile relatate în Tabelul 9, la aplicarea FC de 25% SRL „Irarom-Grup” ar fi suportat modificări majore la tariful aprobat - cu ■ lei/kWh mai puțin.

(126) Cu referire la cererile SRL „Irarom-Grup” înregistrate cu nr. ■ din 08.02.2018 (cererea de aprobarea tarifului vs. majorarea capacității instalației), în Tabelele 4 și 8, se constată că la calcularea tarifelor pentru capacitatea nou instalată, în mod echitabil pentru situații echivalente și similar tuturor producătorilor SRE, întreprinderea ar fi obținut următoarele tarife (conform Figurilor 4, 5 și 6):

- la FC de 20% - ■ lei/kWh; - la FC de 25% - ■ lei/kWh.

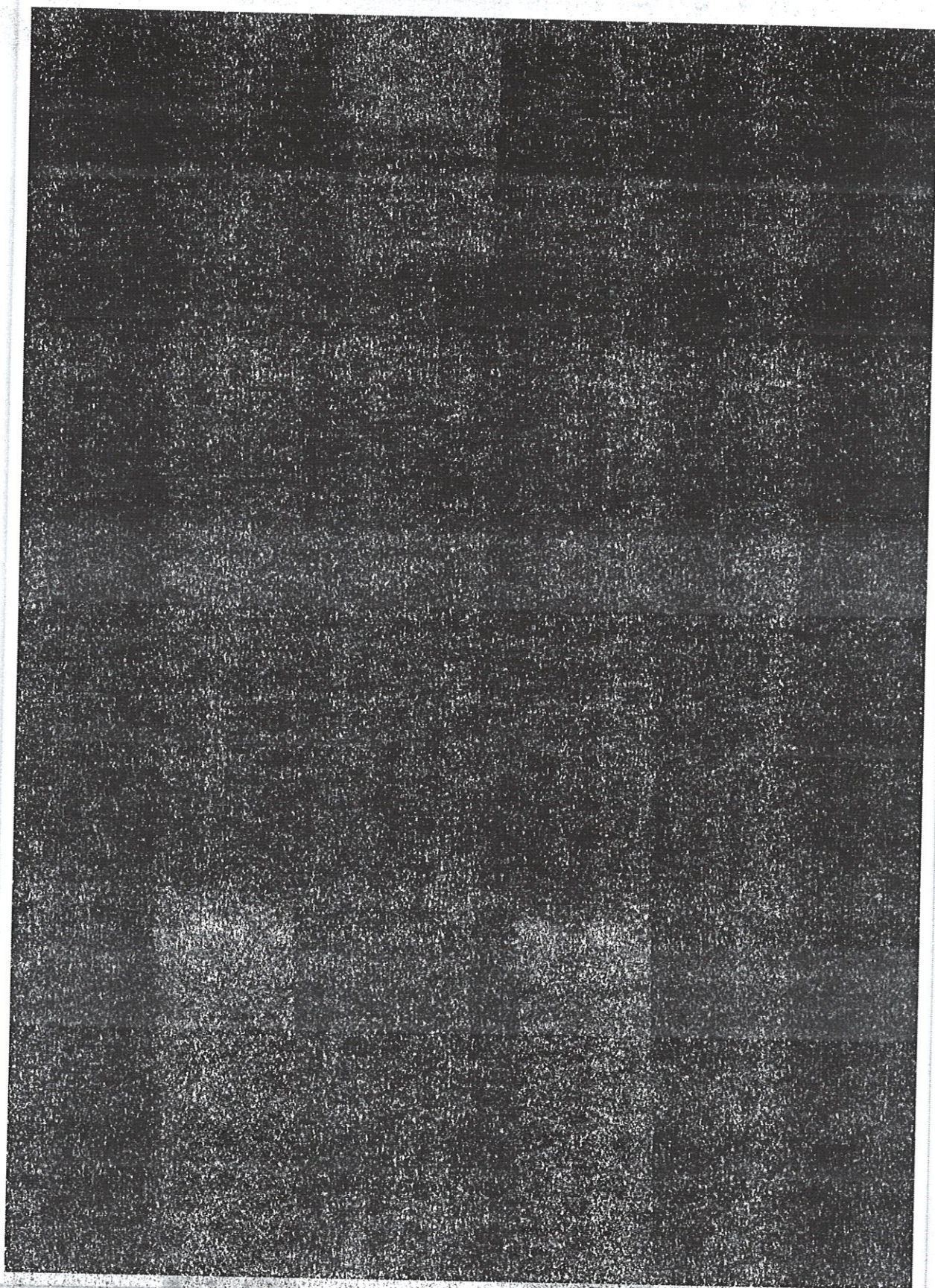
Figura 4. Anexa la nota informativă cu privire la tarif pentru SRL „Irarom-Grup”, elaborată de secția de profil din cadrul ANRE în anul 2017 (anexă la sesizarea Procuraturii Generale)

Figura 5. Anexa la nota informativă cu privire la tarif pentru SRL „Irarom-Grup”, elaborată de secția de profil din cadrul ANRE în anul 2018 (anexă la sesizarea Procuraturii Generale)

Figura 6. Extras din HANRE nr. 116/2017 din 23.03.2017 (descifrarea tarifului aprobat prin HANRE).

- (127) Contrar Metodologiei aprobate prin HANRE nr. 321/2009, care nu prevede dreptul de a majora capacitatea unei instalații în cadrul aceluiași tarif, Consiliul de administrație al ANRE, prin HANRE nr. 107/2018 din 23.03.2018, decide majorarea capacității instalației deja deținute de SRL „Irarom-Grup” cu menținerea aceluiași tarif aprobat în anul 2017 - de 1,13 lei/kWh.
- (128) Aici, urmare a celor expuse, merită a fi reiterat faptul că tariful respectiv a fost, aprobat în mod discriminatoriu, aplicând un FC de 17%, în raport cu FC de 20% utilizat pentru ceilalți producători în anul 2017 și un FC de 25% în anul 2018 (la momentul solicitării majorării).
- (129) Suplimentar, merită a fi menționat faptul că, pe lângă SRL „Irarom-Grup”, în anul 2018 au mai fost aprobate tarife pentru doi producători SRE, care, de asemenea, deja dețineau instalații eoliene. Cu toate acestea, întreprinderilor SRL „Nordix Prim” și SRL „Importex-Trans” nu le-au fost majorate capacitățile instalațiilor deja deținute în cadrul aceluiași tarif, ci le-au fost aprobate tarife noi, cu ■■■■ lei/kWh, respectiv, ■■■■ lei/kWh – **mai puțin** decât tarifele pentru instalația deja deținută.
- (130) Reieșind din acest fapt, precum și din lipsa unei justificări însoțite de calcule economice a tarifului final aprobat și diferența dintre acesta și tarifele calculate inițial, la data de 12.05.2020, Consiliul Concurenței a solicitat ANRE prezentarea informațiilor aferente tarifelor aprobate în perioada 2017-2019 pentru energia electrică produsă din surse eoliene, argumentarea diferenței dintre tarifele calculate de secția de profil din cadrul Agenției și cele aprobate de Consiliul de administrație, precum și formulele aplicate.
- (131) Astfel, la data de 26.05.2020, prin scrisoarea nr. 03-01/1305, Agenția a prezentat parțial informațiile solicitate.
- (132) La examinarea informațiilor anexate la scrisoarea ANRE, s-a constatat că calculul tarifului la energia electrică produsă de întreprinderi (forma tabel) diferă de cele anexate în sesizarea Procuraturii Generale și acumulate în cadrul cauzei penale nr. ■■■■ din 16.12.2019, precum diferă și tarifele calculate, după cum poate fi observat în Figurile 7 și 8. Se menționează că au fost contrapuse informațiile pentru fiecare producător în parte (potrivit exemplului din Figurile 1 și 2, Figurile 4, 5 și 6, precum și Figurile 7 și 8).

Figura 7. Anexa la nota informativă cu privire la tarif pentru SRL „PDG Fruct”, elaborată de secția de profil din cadrul ANRE (anexă la sesizarea Procuraturii Generale)

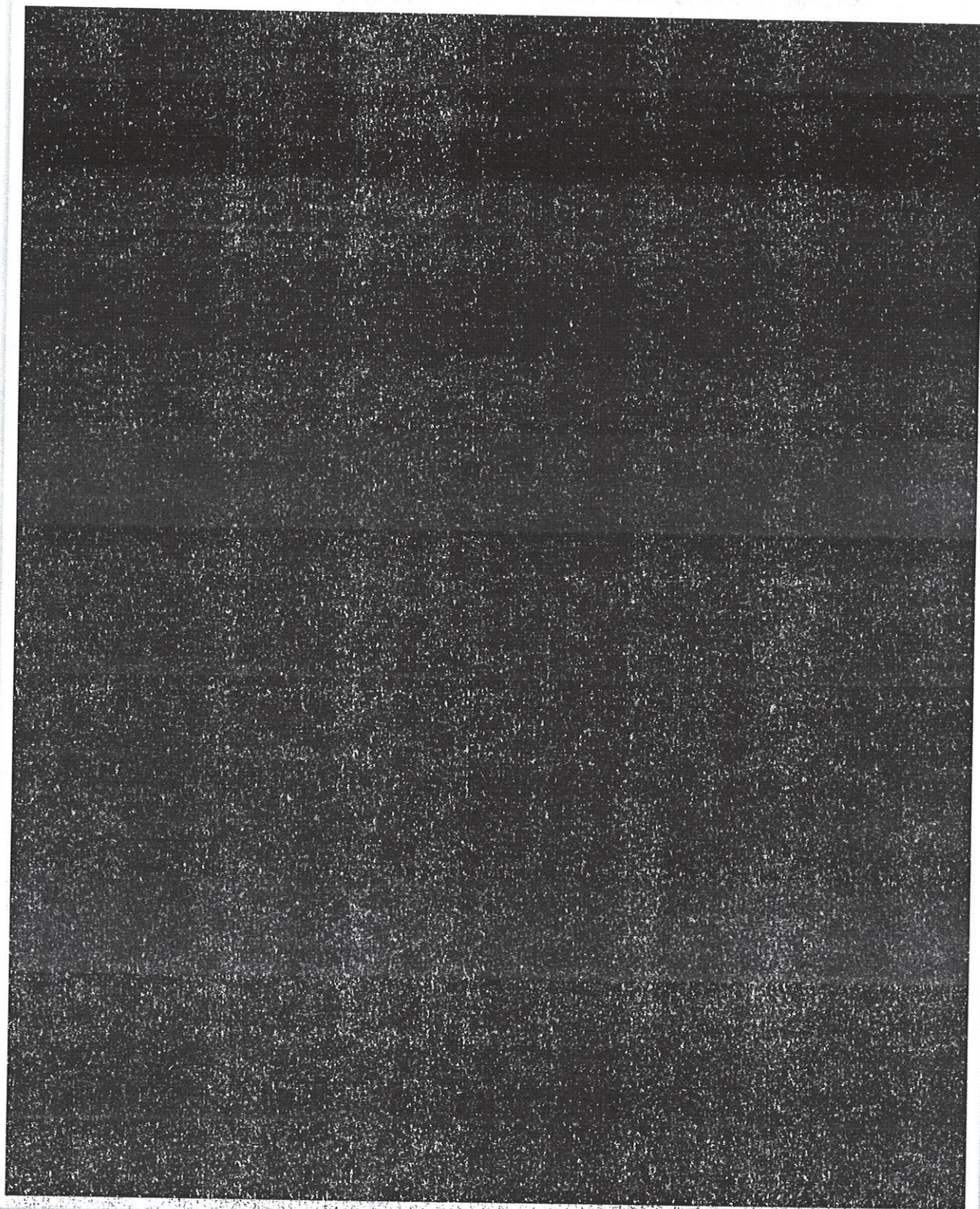
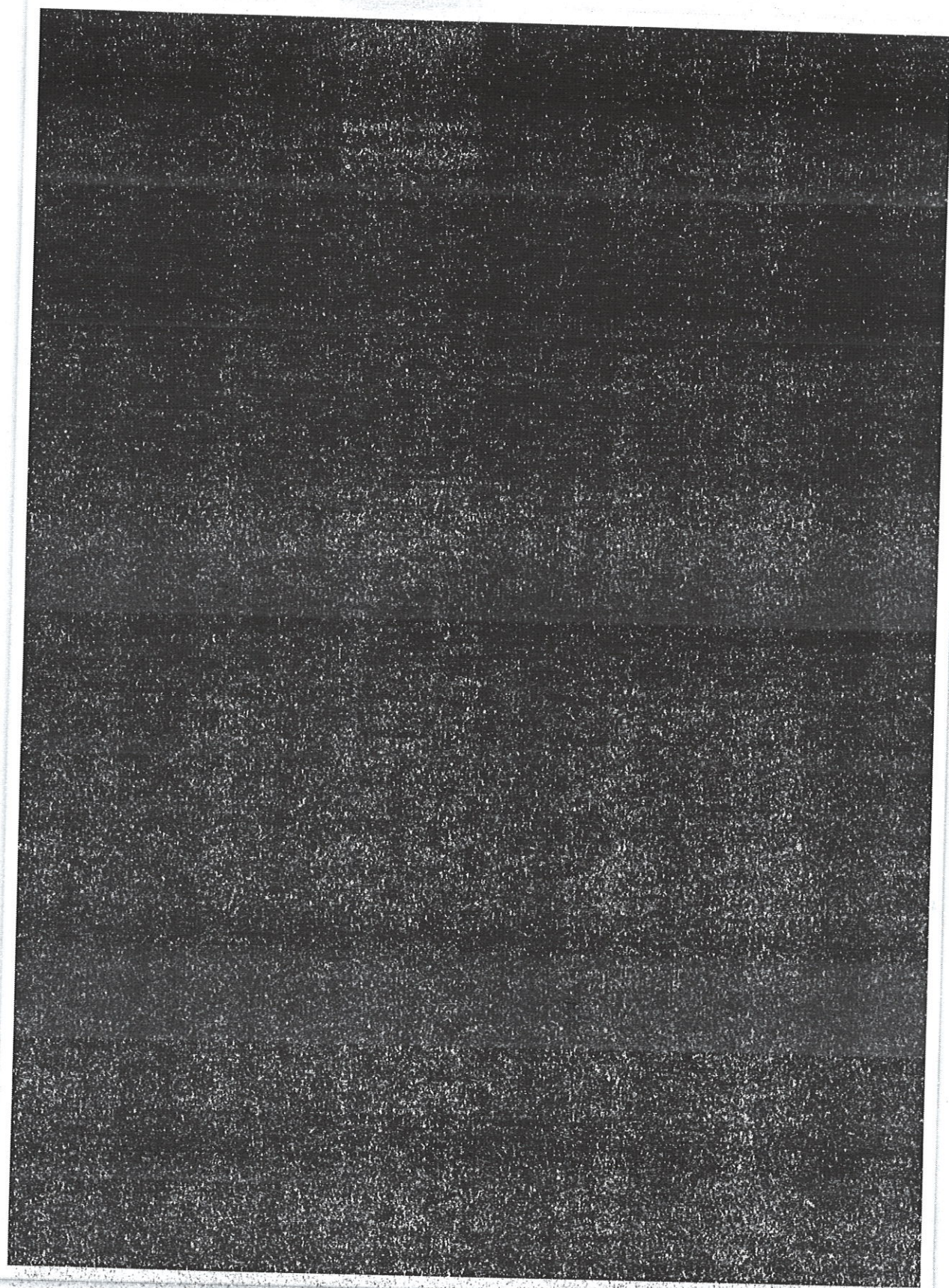

Figura 8. Extras din HANRE nr.103/2018 din 23.03.2018 (descifrarea tarifului aprobat prin HANRE).

- (133) Prin urmare, la contrapunerea informațiilor din cele două surse (Procuratura Generală și ANRE), aferente aceluiași întreprinderi, a fost determinat faptul că valorile indicatorilor reflectați în anexele HANRE de aprobare a tarifelor corespund valorii indicatorilor aferenți anumitor FC incluși în calculele anexate la sesizare (forma tabel)¹³.
- (134) Pe cale de consecință, după cum poate fi sesizat în Figurile 7 și 8 aferente tarifului aprobat pentru SRL „PDG Fruct”, cantitatea de energie produsă și livrată corespunde calculelor efectuate la FC de 25% de către secția de profil, similar, și la Figurile 1 și 2 - valorile incluse în anexa la HANRE sunt identice valorilor incluse la FC de 25% în calculul efectuate de secția responsabilă.
- (135) Astfel, urmare a contrapunerii efectuate și cu referire la calculul din tabelul 3 din prezenta decizie, s-a constatat că la calcularea tarifelor pentru anul 2018, la 10 din 11 întreprinderi a fost aplicat FC de 25%, și doar SRL „Irarom-Grup” i-a fost aplicat FC de 17% (utilizat discriminatoriu la calculul tarifului din 2017).
- (136) Reieșind din informația incompletă transmisă de către ANRE, la data de 26.06.2020, Consiliul Concurenței, prin scrisoarea nr. AAP-08/186-1285, a solicitat **repetat** justificarea diferențelor existente între tarifele calculate de ANRE și cele aprobate și publicate în Monitorul Oficial, modalitatea de determinare și aplicare a FC, cererea SRL „Irarom-Grup” prin care s-a solicitat majorarea capacității (la 3900kW), în cadrul aceluiași tarif, aprobat anterior (1,13 lei/kWh) și calculele aferente, precum și alte informații aferente domeniului energiei electrice produse din surse eoliene.
- (137) O parte din informațiile solicitate au fost transmise de ANRE, la data de 14.07.2020, prin scrisoarea nr. 06-01/1888. La întrebarea privind justificarea diferențelor de tarif existente, Agenția a menționat următoarele: „în scrisoarea ANRE nr. 03-01/1305 din 26.05.2020 au fost reflectate valorile tarifelor aprobate pentru fiecare producător în parte și calculul acestora. După cum poate fi observat din materialele prezentate, nu există diferențe între tariful calculat de ANRE și tariful final aprobat”.
- (138) În aceeași ordine de idei, ANRE comunică următoarele: „Pct. 13 din Metodologia aprobată prin HANRE nr. 321/2009 (în vigoare la momentul aprobării tarifelor) prevede că, tarifele de livrare a energiei electrice regenerabile și a biocombustibilului vor fi aprobate ca tarife fixe și astfel se va evita discriminarea consumatorilor în procesul aplicării acestora. Tarifele se aprobă de către Consiliul de administrație al ANRE și se publică în Monitorul Oficial”.

¹³ Poate fi sesizat în exemplele din Anexa 1 și 2, precum și, în Figurile 1 și 2, precum și, Figurile 4, 5 și 6.

(139) Mai mult ca atât, ANRE relevă că: „prin aprobarea tarifelor în conformitate cu Legea nr. 160/2007 și aplicând prevederile Metodologiei, aprobată prin HANRE nr. 321/2009, producătorii vor beneficia de tariful aprobat, precum și, de garanția de achiziționare de către furnizorul central a întregii cantități de energie electrică livrată în rețele electrice, până la expirarea perioadei de 15 ani din momentul aprobării tarifului.

Mecanismul tarifelor fixe și garanția achiziționării integrale a cantității energiei electrice produse pe piața reglementată, de care beneficiază producătorii de energie electrică din surse regenerabile, exclude apriori competiția pe piața energiei electrice.

Important de reținut, în acest context, este faptul că, tariful fix aprobat de către ANRE pentru producătorii de energie electrică nu exclude dreptul acestora de a tranzacționa pe piața liberă a energiei electrice la prețuri negociate. Tariful aprobat de ANRE este unul obligatoriu în tranzacțiile cu FCE pe piața reglementată, caz în care FCE este obligat să achiziționeze întreaga cantitate de energie electrică produsă.”

(140) Prin urmare, garanțiile acordate prin prisma Legii nr. 10/2016, asigură dreptul întreprinderilor producătoare de a beneficia de un tarif echitabil și de un tratament nediscriminatoriu la aprobarea acestui tarif reglementat.

6.3. Analiza contractelor de comercializare a energiei electrice încheiate de către producătorii SRE vizați, în perioada 2017-2020

(141) Urmare a răspunsului parvenit de la ANRE, la data de 31.07.2020, privind drepturile întreprinderilor pe piața reglementată și pe piața liberă a energiei electrice, au fost solicitate de la producătorii SRE informații privind cantitatea de energie electrică produsă în perioada anilor 2017-2020, prețurile de comercializare, precum și, modalitatea de negociere a acestuia etc., fiind transmise următoarele solicitări:

- 1) SRL „Irarom-Grup” (scrisoarea nr. AAP-08/231-1525 din 31.07.2020).
- 2) SRL „Printemps” (nr. AAP-08/229-1527 din 31.07.2020).
- 3) SRL „Importex-Trans” (nr. AAP-08/230-1526 din 31.07.2020).
- 4) SRL „Energia” (nr. AAP-08/232-1524 din 31.07.2020) și
- 5) SRL „Edtrans-Grup” (nr. AAP-08/226-1530 din 31.07.2020).

(142) Întreprinderile de la care au fost solicitate informații au fost selectate după principiul: întreprinderea prezumată a fi favorizată, întreprinderea cu cel mai mic preț aprobat, întreprinderea cu cel mai mare preț aprobat (cu excepția SRL

„Irarom-Grup”) și două întreprinderi ale căror instalații au o capacitate identică cu instalațiile SRL „Irarom-Grup” (potrivit Tabelului 6).

(143) Prin urmare, ca răspuns la solicitările Consiliului Concurenței, producătorii SRE prin scrisorile:

1) SRL „Printemps” – nr. AAP-147 din 07.08.2020;

2) SRL „Irarom-Grup” - nr. AAP-168 din 22.08.2020 și

3) SRL „Energia” - nr. AAP-217 din 30.09.2020,

au transmis următoarele informații conform tabelului de mai jos.

Tabelul 10

Informații privind energia electrică comercializată de către producătorii SRE

nr.	Producător SRE	Anul	Denumirea întreprinderii	Data și nr. contractului	Cantitatea (anual), kW	Preț, lei/kWh	Forma de negociere (reglementat/negociat)
1.	SRL „Printemps”	2018	SA „Energocom”				
		2019	SA „Energocom”				
		2020	SA „Energocom”				
2.	SRL „Irarom-Grup”	2017	SA „FEE Nord”				
		2018	SA „FEE Nord”				
			SA „FEE Nord”				
			SA „Energocom”				
		2019	SA „Energocom”				
		2020	SA „Energocom” (până la 30.06.2020)				
3.	SRL „Energia”	2020	SA „Energocom” (până la 30.06.2020)				

Sursa: Scrisorile parvenite de la SRL „Printemps”, SRL „Irarom-Grup” și SRL „Energia”.

(144) De asemenea, la data de 31.07.2020, au fost solicitate informații de la furnizorii de energie electrică:

1) SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” - scrisoarea nr. AAP-08/228-1528.

2) ÎCS „Premier Energy” SRL - nr. AAP-08/207-1529 și

3) SA „Energocom” SRL - nr. AAP-08/239-1531.

(145) La data de 19.08.2020, prin scrisoarea cu nr. 08-484 SA „FEE Nord”, ca răspuns la solicitarea Consiliului Concurenței, a anexat următoarele informații, după cum urmează.

Tabelul 11

Informații privind contractele de achiziționare a energiei electrice produse din surse eoliene ale SA „FEE Nord”

crt.	Denumirea întreprinderii (producătorului)	Data și nr. contractului	Cantitatea (anual) kWh	Preț per kWh	Forma de negociere (reglementat/ negociat)
ANUL 2017					
1.					
2.					
3.					
4.					
ANUL 2018					
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
ANUL 2019					
1.					

*Nu au tarif reglementat.

Sursa: Scrisoarea SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” nr. 08-484 din 19.08.2020.

Tabelul 12

Informații cu privire la prețul per 1 kW, contractat în urma negocierilor

crt.	Denumirea întreprinderii (producătorului)	Prețul per kWh solicitat de producătorul SRE, în procesul de negociere	Prețul per kWh inclus în contract urmare a negocierilor
1.			
2.			
3.			
4.			

Sursa: Scrisoarea SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” nr. 08-484 din 19.08.2020.

(146) Conform scrisorii SA „FEE Nord” nr. 08-484 din 19.08.2020, „negocierea prețului de procurare a energiei electrice produse de producătorii SRE (energie eoliană) s-a efectuat în cazul în care pentru locul de producere nu era

- aprobat tariful reglementat de către ANRE. În cazul când tariful la energie electrice produsă din SRE (energie eoliană) pentru locul de producere a fost stabilit, aprobat de ANRE și publicat în Monitorul Oficial, SA „FEE Nord” încheia contracte de procurare a energiei la tariful reglementat de ANRE”.
- (147) Totodată, potrivit pct. 2.1. din contractul încheiat între SA „FEE Nord” și „[REDACTED]”, respectiv, „[REDACTED]”, pentru anul 2017 - „obiectul contractului este vânzarea energiei electrice regenerabile de către vânzător cumpărătorului la tariful stabilit de către ANRE și recunoscut în tariful de furnizare a energiei electrice aprobat pentru cumpărător”.
- (148) Pct. 3.1. din același contract prevede că „contractul intră în vigoare după avizarea de către ANRE, fiind valabil până la 25.03.2018, dată intrării în vigoare a Legii nr. 10 din 26.02.2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile”.
- (149) Potrivit pct. 3.1. din contractele din 05.02.2018 negociate între SA „FEE Nord” și „[REDACTED]”, respectiv, „[REDACTED]” „contractul intră în vigoare după semnarea de către părți, coordonarea cu OSD și avizarea de către ANRE, fiind valabil până la 31.03.2018, sau până la primirea de către producător a unui tarif reglementat la energia electrică în interiorul acestui termen”.
- (150) Cele invocate de SA „FEE Nord” în scrisoarea nr. 08-484 din 19.08.2020 sunt confirmate de prevederile contractelor sus menționate.
- (151) Prin scrisoarea cu nr. 0505/65703 din 11.08.2020, ÎCS „Premier Energy” SRL, ca răspuns la scrisoarea Consiliului Concurenței, a transmis următoarele informații, conform tabelului de mai jos.

Tabelul 13

Informații privind contractele de achiziționare a energiei electrice produsă din surse eoliene ale ÎCS „Premier Energy” SRL

crt.	Denumirea întreprinderii (producătorului)	Data și nr. contractului	Anul	Cantitatea (anual), kWh	Prețul per kWh	Forma de negociere (reglementat/negociat)
1.	[REDACTED]	[REDACTED]	2017	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
			2018	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
2.	[REDACTED]	[REDACTED]	2017	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
			2018	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
3.	[REDACTED]	[REDACTED]	2018	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
			2019	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
			2020 (6 luni)	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
4.	[REDACTED]	[REDACTED]	2019	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

			2020 (6 luni)			
5.			2019			
			2020 (6 luni)			
6.			2019			
			2020 (6 luni)			
7.			2019			
			2020 (6 luni)			
8.			2019			
			2020 (6 luni)			

****Nu au tarif reglementat.**

****întreprinderea deține două instalații eoliene, pentru care au fost aprobate tarife diferite, astfel, în lipsa specificării care instalație este vizată în contract, nu poate fi efectuată compararea tarifelor negociate cu tarifele reglementate.**

(152) Urmare a sistematizării informațiilor transmise de întreprindere, spre deosebire de contractele încheiate cu SRL „FEE Nord”, s-a constatat că prețul negociat de ÎCS „Premier Energy” SRL cu producătorii SRE a fost mai mare decât prețul reglementat de ANRE.

(153) În rezultatul adoptării HG nr. 885 din 01.11.2017, prin care SA „Energocom” a fost desemnat în calitate de FCE începând cu data de 01.04.2018, Consiliul Concurenței a solicitat informații privind contractele de achiziționare a energiei electrice din surse eoliene de la cea din urmă. Astfel, prin scrisoarea nr. 1643 din 10.08.2020, întreprinderea a furnizat următoarele informații, conform tabelului 14.

Tabelul 14

Informații privind contractele de achiziționare a energiei electrice produsă din surse eoliene ale SA „Energocom”

crt.	Denumirea întreprinderii (producătorului)	Data și numărul contractului	Anul	Cantitatea procurată (anual), kWh	Prețul per kWh	Forma de negociere (reglementat/negociat)
1.			2018		1,09	Reglementat
			2019			

			2020 (6 luni)			(2017)
2.			2018		0,87	Reglementat
			2019			(2017)
			2020 (6 luni)			
3.			2018		1,13	Reglementat
			2019			(2018)
			2020 (6 luni)			
4.			2018		1,24	Reglementat
			2019			(2013)
			2020 (6 luni)			
5.			2018		1,4	Reglementat
			2019			(2015)
			2020 (6 luni)			
6.			2018		0,76	Reglementat
			2019			(2018)
			2020 (6 luni)			
7.			2018		1,4	Reglementat
			2019			(2016)
			2020 (6 luni)			
8.			2018		0,77	Reglementat
			2019			(2018)
			2020 (6 luni)			
9.			2018		0,68	Reglementat
			2019			(2018)
			2020 (6 luni)			
10.			2018		1,01	Reglementat
			2019			(2018)
			2020 (6 luni)			
11.			2018		0,83	Reglementat
			2019			(2018)
			2020 (6 luni)			
12.			2018		0,82	Reglementat
			2019			(2018)
			2020 (6 luni)			
13.			2018		0,73	Reglementat
			2019			(2018)

			2020 (6 luni)			
14			2018		0,87	Reglementat (2018)
			2019			
			2020 (6 luni)			
15			2018		0,78	Reglementat (2018)
			2019			
			2020 (6 luni)			
16			2018		0,84	Reglementat (2018)
			2019			
			2020 (6 luni)			

Sursa: Scrisoarea SA „Energocom” nr. [REDACTED] din 10.08.2020.

(154) Totodată, prin aceeași scrisoare, întreprinderea a comunicat că SA „Energocom”, în calitate de FCE electrică, nu negociază prețul de procurare a energiei electrice produse din SRE. La procurare se aplică prețurile/ tarifele aprobate de ANRE”.

(155) Cele invocate sunt confirmate prin prevederile contractelor încheiate cu producătorii SRE. De exemplu, contractul nr. [REDACTED] din 30.03.2018 încheiat cu [REDACTED] „[REDACTED]”, prevede următoarele:

- a) art. 1.1. – „Centrală electrică eligibilă care produce din surse regenerabile de energie - centrală electrică ce produce energie electrică din surse regenerabile de energie, al cărei proprietar beneficiază de dreptul de a i se achiziționa în mod obligatoriu toată cantitatea de energie electrică livrată în rețelele electrice în condițiile Legii”;
- b) art. 2.1. - „obiectul Contractului reprezintă vânzarea Energiei electrice produsă din surse regenerabile de către Producător Cumpărătorului la tariful aprobat de ANRE. La momentul semnării contractului, tariful constituie 1,13 lei/kWh, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 116 din 23.03.17”.
- c) art. 5.1. lit. a) – „responsabilitatea producătorului este să producă și să vândă cumpărătorului cantitatea de energie electrică contractată (...)”. O prevedere similară se regăsește și la art. 6.1. din același contract - responsabilitățile cumpărătorului.

(156) Prevederi identice celor din contractul nr. [REDACTED] din 30.03.2018 se regăsesc și în contractele încheiate cu [REDACTED] „[REDACTED]”, [REDACTED] „[REDACTED]” și [REDACTED] „[REDACTED]”.

(157) Similar prevederilor expuse supra, contractul nr. [REDACTED] din 04.06.2020 încheiat între SA „Energocom” și [REDACTED] „[REDACTED]” conține următoarele prevederi:

- a) pct. 3.1. – „*prezentul contract este încheiat pentru o durată care corespunde cu perioada pentru care producătorul eligibil beneficiază de schema de sprijin de 15 ani prevăzută de Legea nr. 10/2016*”;
- b) pct. 3.2. – „*termenul prevăzut la pct. 3.1. din prezentul contract începe din momentul punerii în funcțiune a centralei electrice, specificat conform Regulamentului privind confirmarea statutului de producător eligibil, aprobat de ANRE*”;
- c) pct. 5.1. – „*producătorul are obligația să asigure durata valabilității contractului, ca energia electrică produsă din surse regenerabile livrată să corespundă regimului de funcționare și să nu fie depășită puterea instalată a centralei electrice, stabilită în contract, pentru care producătorul a obținut statutul de producător eligibil*”;
- d) pct. 6.1. – „*cumpărătorul are obligația să procure de la producător, toată cantitatea de energie electrică livrată în punctul de delimitare*”;
- e) pct. 7.5. – „*tariful fix/prețul fix pentru energia electrică livrată se va ajusta anual conform prevederilor Metodologiei aprobate prin HANRE nr. 375/2017. Prețul fix/tariful fix va fi ajustat printr-un acord adițional la prezentul contract*”.

(158) Reieșind din informațiile prezentate de furnizorii de energie electrică, energia produsă din surse eoliene a fost achiziționată, în mare parte, la tariful aprobat de ANRE. *Prețul negociat putea depăși prețul reglementat doar în contractele încheiate cu ÎCS „Premier Energy” SRL.*

(159) Suplimentar, prin scrisoarea nr. AAP-08/262-1568 din 03.08.2020, a fost solicitată **repetat** de la ANRE argumentarea diferenței existente între tariful calculat de ANRE pentru producătorii SRE (la FC de 20%, respectiv, 25%)¹⁴ și tariful final aprobat¹⁵, fiind anexat un exemplar al notei, precum și:

- 1) cererile SRL „Irarom-Grup” referitoare la aprobarea tarifului pentru energia eoliană, depuse în perioada 2017-2020;
- 2) procesul-verbal de aprobare a tarifelor pentru anul 2017, pentru producătorii SRE;

¹⁴ Tarifele incluse în notele informative privind tariful la energia electrică produsă din surse regenerabile pentru fiecare producător.

¹⁵ Publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

- 3) dosarele aferente tarifului aprobat pentru SRL „Irarom-Grup” (anul 2018), SRL „Printemps”, SRL „Importex-Trans”, SRL „Energia” și SRL „Edtrans-Grup” pentru anii 2017 și 2018, inclusiv corespondența între ANRE și producători, calcule, note informative etc..¹⁶

- (160) La data de 13.08.2020, ca răspuns la solicitarea Consiliului Concurenței, prin scrisoarea cu nr. 03-01/2341, Agenția a reiterat că „nu există diferență între tariful calculat de ANRE și tariful final aprobat de ANRE”.
- (161) Totodată, Agenția a notat că „în exemplul transmis de către Consiliul Concurenței este reflectat calculul realizat de către subdiviziunea de profil din cadrul ANRE prezentat Consiliului de administrație cu titlu de informare în cadrul ședinței de examinare a tarifelor, care reprezintă poziția angajaților ANRE. Nota de serviciu a subdiviziunii însă, nu reprezintă un act administrativ emis de către autoritate și nu produce efecte juridice (...)”, astfel, actul de reglementare în cadrul ANRE se realizează de către membrii Consiliului de administrație, iar opiniile angajaților ANRE nu sunt imperative în adoptarea hotărârilor de către Consiliul de administrație, or, în cazul unor opinii divergente decizia finală aparține acestuia (Consiliului). În partea ce ține de diferența existentă între valorile tarifelor stabilite și aprobate de către Consiliul de administrație al ANRE prin hotărârile adoptate în acest sens, diferența constă în aplicarea de către secția de profil a plafonului cheltuielilor aferente întreținerii și exploatării în valoare de 40 EUR/kW/an, și a valorii de 40 \$/kW/an - identificate în cadrul dezbaterilor din cadrul ședinței Consiliului de administrație și argumentate prin faptul că cheltuielile de remunerare a muncii personalului încadrat în lucrările de întreținere și exploatare în condițiile RM sunt mai mici decât în țările UE.”
- (162) Conform pct. 8 din Metodologia aprobată prin HANRE nr. 321/2009, cheltuielile proprii ale întreprinderii aferente producerii, deservirii și exploatării unităților de producție, comercializării energiei electrice regenerabile și biocombustibilului sunt formate din cheltuielile aferente uzurii fondurilor fixe, remunerării muncii, consumurile și cheltuielile materiale, consumurile și cheltuielile aferente serviciilor prestate de terți, alte consumuri și cheltuieli operaționale, taxe și impozite (*indicatorul „CD” – punctul 8 din tabelele 7 și 8*).
- (163) Astfel, reieșind din cele invocate în scrisoarea ANRE, prevederile Metodologiei aprobate prin HANRE nr. 321/2009, precum și cu referire la informațiile prezentate în tabelul 8, se constată că diferența identificată **nu se**

¹⁶ Întreprinderile au fost selectate după principiul: întreprinderea prezumată a fi favorizată, întreprinderea cu cel mai mic preț aprobat, întreprinderea cu cel mai mare preț aprobat (după SRL „Irarom-Grup”) și două întreprinderi ale căror instalații au o capacitate identică cu instalațiile SRL „Irarom-Grup” (potrivit Tabelului 5).

rezumă doar la „aplicarea de către secția de profil a plafonului cheltuielilor aferente întreținerii și exploataării în valoare de 40 EUR/kW/an, și a valorii de 40 \$/kW/an”, diferența fiind sesizată, inclusiv, la parametrii „volumul de energie electrică produsă”; „volumul de energie electric livrată”, care, **influențează** valoarea „cheltuielilor proprii alte întreprinderii și venitul total calculat”, prin urmare, fiind **influențat** și tariful aprobat.

- (164) Plafonarea cheltuielilor aferente întreținerii și exploataării invocată în scrisoarea ANRE, ar fi trebuit să reducă tariful la toți producătorii SRE, cu toate acestea, au fost reduse tarifele la toți producătorii SRE, **cu excepția SRL „Irarom-Grup”**, precum poate fi sesizat din tabelul 5.

6.4. Efectul economic al acțiunilor ANRE

- (165) Pe parcursul investigației s-au constatat divergențe neesențiale între informațiile transmise de furnizori și producători la capitolul „cantitate de energie produsă/livrată”. Astfel, calculele ce urmează a fi elaborate în această secțiune vor avea ca bază informațiile prezentate de către SRL „Irarom-Grup”.
- (166) Reieșind din informațiile prezentate în tabelul 10, în perioada ianuarie 2017 - iunie 2020, SRL „Irarom-Grup” a comercializat [REDACTED] kW de energie electrică la tarif de 1,13 lei/kWh, obținând un venit de [REDACTED] lei, conform tabelului de mai jos.

Tabelul 16

Venit obținut de SRL „Irarom-Grup” la tariful 1,13 lei/kWh

crt	Întreprinderea	Anul	Cantitatea de energie electrică livrată anual, Kw (E_L)	Tarif calculat, lei/kWh (TE)	Venit obținut, lei ($V=E_L*TE$)
1.	SRL „Irarom-Grup”	2017- iunie 2020	[REDACTED]	1,13	[REDACTED]
Total					[REDACTED]

Sursa: Tabel elaborat de raportor, în baza informațiilor parte componentă a dosarului.

- (167) Astfel, în cazul în care, tariful aprobat de ANRE ar fi fost [REDACTED] lei/kWh, în anul 2017 (calculat la FC 20%), și [REDACTED] lei/kWh - în 2018 (calculat la FC 25%), pentru aceeași capacitate de energie comercializată, în perioada 2017-iunie 2020, SRL „Irarom-Grup” ar fi obținut **cu aproximativ [REDACTED] lei mai puțin, decât a obținut de fapt**, după cum urmează.

**Venit obținut de SRL „Irarom-Grup” în cazul aplicării tarifului calculat la FC
aplicat tuturor producătorilor SRE**

crt	Întreprinderea	Anul	Cantitatea de energie electrică livrată anual, Kw (E_L)	Tarif calculat la FC corect, lei/kWh (TE)	Venit obținut, lei ($V=E_L * TE$)
1.	SRL „Irarom-Grup”	2017			
		2018- iunie 2020			
Total					

Sursa: Tabel elaborat de raportor, în baza informațiilor parte componentă a dosarului.

6.5. Concluzii

- (168) În anul 2017, ANRE i-a aprobat SRL „Irarom-Grup” un tarif majorat datorită aplicării unui FC mai favorabil decât concurenților săi (17% vs 20%), favorizarea fiind menținută, inclusiv, în cadrul procesului de aprobare a tarifelor pentru anul 2018, acțiune ce produce efecte până în prezent.
- (169) Menționăm faptul că, acțiunile ANRE au produs efecte negative asupra mediului concurențial, început cu data de 23.03.2017.
- (170) La data de 23.03.2018, Agenția a avut posibilitatea de a crea/restabili un mediu concurențial normal pe piața producerii și comercializării energiei electrice din surse eoliene, însă, prin majorarea capacității instalațiilor eoliene în cadrul aceluiași tarif, calculat din start cu abateri, ANRE a confirmat intenția de a favoriza SRL „Irarom-Grup” în raport cu ceilalți producători SRE.
- (171) În concluzie, din totalitatea informațiilor acumulate pe parcursul investigației, se constată următoarele.

6.6. Acțiunile anticoncurențiale ale ANRE

- (172) Întrucât costurile suportate de producătorii SRE sunt în mare parte aceleași, *tarifele inițiale*, calculate și propuse spre aprobare de către secția de profil din cadrul ANRE, au fost în medie egale.
- (173) *Tarifele finale* aprobate de către Consiliul de administrație al ANRE și publicate în Monitorul Oficial, *însă*, diferă de cele calculate anterior de către secția de profil, fiind diferite de la producător la producător, lipsind motivarea acestor diferențe.
- (174) La adoptarea tarifelor reglementate, Consiliul de administrație al ANRE aplică FC diferiți, acest fapt influențând direct tariful.
- (175) Deciziile Consiliul de administrație al ANRE de aprobare a tarifului pentru energia electrică produsă din surse eoliene au fost adoptate anticipat finalizării verificării în teritoriu a echipei delegate și întocmirii notei.

- (176) Consiliul de administrație al ANRE a evitat aprobarea unui tarif separat pentru cererea SRL „Irarom-Grup” din 07.02.2018, acțiune contrară prevederilor Metodologiei aprobate prin HANRE nr. 321/2009.

6.7. Efecte anticoncurențiale ale acțiunilor ANRE

- (177) Plafonarea cheltuielilor aferente întreținerii și exploatării invocată în scrisoarea ANRE cu nr. 03-01/2341 din 13.08.2020, au redus tariful la toți producătorii SRE, cu excepția SRL „Irarom-Grup”. Prin majorarea capacității instalației în cadrul aceluiași tarif, întreprinderea a fost exclusă din procesul de plafonare a cheltuielilor, prin urmare, au fost aplicate privilegii acesteia în raport cu ceilalți producători SRE.
- (178) În rezultatul adoptării unui tarif preferențial pentru SRL „Irarom-Grup” (*cu [redacted] - [redacted] lei/kWh mai mult*), în perioada ianuarie 2017 - iunie 2020, întreprinderea a obținut un venit nejustificat estimativ de [redacted] lei, venit pe care îl încasează din tariful preferențial și în prezent.
- (179) Analizând informațiile expuse mai sus, se constată restrângerea concurenței pe piața relevantă investigată prin acțiunile Consiliul de administrație al ANRE manifestate prin aplicarea arbitrară a factorului de capacitate la calcularea tarifului aprobat prin HANRE nr. 116/2017, precum și evitarea aprobării unui tarif separat pentru instalațiile eoliene noi prin HANRE nr.107/2018, efect ce se răsfrânge până în prezent.
- (180) Acțiunile de restrângere a concurenței de către Consiliul de administrație al ANRE – în calitate de autoritate publică centrală de reglementare și monitorizare a sectoarelor din domeniul energetic, s-au manifestat prin aplicarea arbitrară a FC la calcularea tarifelor pentru energia electrică produsă din surse regenerabile, precum și prin acordarea de privilegii SRL „Irarom-Grup” la aprobarea tarifelor pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie.
- (181) În acest sens, se atestă favorizarea de către Consiliul de administrație al ANRE întreprinderii SRL „Irarom-Grup”, prin stabilirea unui tarif majorat în raport cu celelalte întreprinderi concurente (producători SRE) prin adoptarea HANRE nr. 116/2017 și HANRE nr. 107/2018, în condițiile costurilor și cheltuielilor similare.

7. CALIFICAREA LEGALĂ A ACȚIUNILOR CONSTATATE

- (182) Potrivit art. 126 alin. (2) lit. b) din Constituția Republicii Moldova, statul trebuie să asigure libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție.
- (183) Conform art. 3 alin. (1) din Legea concurenței, statul asigură libertatea

activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale și apărarea drepturilor și intereselor întreprinderilor și ale cetățenilor contra practicilor anticoncurențiale și concurenței neloiale.

(184) Conform art. 12 alin. (1) din Legea concurenței, sunt interzise orice acțiuni sau inacțiuni ale autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale care restrâng, împiedică sau denaturează concurența precum:

- a) limitarea drepturilor întreprinderilor de procurare ori comercializare;
- b) stabilirea de condiții discriminatorii sau acordarea de privilegii pentru activitatea întreprinderilor, în cazul în care acestea nu sunt prevăzute de lege;
- c) stabilirea de interdicții sau restricții, neprevăzute de lege, pentru activitatea întreprinderilor;
- d) impunerea, directă ori indirectă, a întreprinderilor de a se asocia ori de a se concentra sub orice formă.

(185) Respectiv, pentru a cădea sub incidența art. 12 din Legea concurenței, este necesară îndeplinirea următoarelor condiții:

1. existența subiectului – a autorității publice sau a persoanei asimilate autorităților publice;
2. existența faptei - a acțiunii sau inacțiunii autorității publice, interzise de art. 12 din Legea concurenței;
3. existența efectului asupra mediului concurențial al acțiunii sau inacțiunii autorității publice.

7.1. *Existența subiectului - a autorității publice sau a persoanei asimilate autorităților publice*

(186) Potrivit art. 107 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova în scopul conducerii, coordonării și exercitării controlului în domeniul organizării economiei și în alte domenii care nu intră nemijlocit în atribuțiile ministerelor se înființează, în condițiile legii, și alte autorități administrative.

(187) Conform art. 8 alin. (1) și (2) din Legea nr. 174/2017, ANRE este autoritate de reglementare cu statut de persoană juridică investită cu competențe de reglementare și de monitorizare a activităților din sectoarele energeticii.

(188) Potrivit art. 2 din Hotărârea Parlamentului nr. 238/2012 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a ANRE (*în vigoare la data aprobării tarifelor*), respectiva este o autoritate publică centrală de reglementare și monitorizare a sectoarelor din domeniul energetic și al

serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

- (189) Prevederile art. 12 din Legea concurenței se aplică acțiunilor sau inacțiunilor **autorităților și instituțiilor administrației publice centrale** sau locale.
- (190) În observațiile din 24.09.2021, ANRE a invocat faptul că prevederile Legii concurenței nu îi sunt aplicabile, Agenția nefiind *autoritate a administrației publice centrale*, ci fiind o autoritate de reglementare în domeniul energiei.
- (191) Argumentele invocate de către ANRE nu pot fi reținute, ținând cont de următoarele considerente.
- (192) Potrivit art. 2 alin. (2) din Legea concurenței, sub incidența prezentei legi cad și persoanele asimilate autorităților publice care exercită atribuții de putere publică sau utilizează domeniul public, fiind împuternicite prin lege să presteze un serviciu de interes public.
- (193) Astfel, Legea concurenței are o sferă de aplicare extinsă, urmărind în principal să garanteze că orice formă de exercitare a puterii, de către autoritățile publice centrale sau locale, care vizează activitățile economice desfășurate pe o piață relevantă, se realizează într-un mod transparent și echitabil față de toți participanții, fără a conferi vreunui dintre ei avantaje nejustificate în raport cu ceilalți.
- (194) ANRE mai invocă prevederi ale mai multor acte normative naționale, precum și Tratatul de constituire a Comunității Energetice, semnat la 25.10.2005. În special, ANRE face trimitere la lista autorităților prevăzute în art. 2 din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, Agenția nefiind inclusă în lista autorităților, activitatea cărora este reglementată de această lege.
- (195) Consiliului Concurenței recunoaște statutul ANRE de autoritate de reglementare independentă, precum și inadmisibilitatea oricărei tentative de a influența procesul decizional al acesteia în domeniul energetic. Nici o autoritate, inclusiv Consiliul Concurenței, nu are dreptul să influențeze deciziile adoptate de către ANRE cu scopul de aplicare a normelor de reglementare.
- (196) Totodată, independența decizională a unui regulator nu presupune o marjă de discreție nelimitată. Exercițarea atribuțiilor de către o autoritate de reglementare trebuie să se bazeze pe principii de transparență, previzibilitate și aplicare uniformă și echitabilă a reglementărilor față de toți participanții la piață.
- (197) Reglementările adoptate de un regulator independent trebuie să fie aplicate în mod coerent chiar de către acesta, astfel încât să se elimine orice risc de adoptare a unor decizii arbitrare.
- (198) În consecință, atunci când aceleași norme sunt aplicate diferențiat în raport cu

- diverși participanți pe piață, o astfel de abordare trebuie să se sprijine pe criterii obiective și transparente, însoțite de o motivare clară, atât în fapt cât și în drep.
- (199) În absența acestor condiții, acțiunile regulatorului independent pot restrânge, împiedica sau denatura concurența, ceea ce constituie încălcarea art. 12 din Legea concurenței.
- (200) Un argument suplimentar în susținerea faptului că acțiunile ANRE cad sub incidența art. 12 din Legea concurenței, o constatăm din practica autorităților de concurență din statele membre UE, care au examinat acțiunile autorităților de reglementare prin prisma prevederilor legislației concurențiale.¹⁷
- (201) Ținând cont de cele invocate, Consiliul Concurenței constată că, Agenția exercită atribuții de putere publică în sensul art. 2 din Legea concurenței și, prin urmare, acțiunile acesteia cad sub incidența art. 12 din Legea concurenței.

7.2. Existența faptei - a acțiunii sau inacțiunii autorității publice sau a persoanei asimilate autorităților publice, interzise de art. 12 din Legea concurenței

- (202) Potrivit art. 12 din Legea nr. 174/2017, printre funcțiile de bază ale Agenției, îndeplinite în vederea realizării misiunii sale privind asigurarea nediscriminării, a concurenței loiale și a funcționării eficiente a pieței de energie, sunt:
- ✓ promovarea, monitorizarea și **asigurarea concurenței loiale** în sectoarele reglementate;
 - ✓ monitorizarea și asigurarea respectării de către întreprinderile energetice a transparenței în activitatea desfășurată, inclusiv a transparenței prețurilor pe piețele angro;
 - ✓ promovarea unei politici tarifare echitabile și argumentate economic, prin elaborarea și aprobarea metodologiilor de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor și prețurilor reglementate, în baza unor criterii transparente, obiective și nediscriminatorii, în conformitate cu legile sectoriale;
 - ✓ aprobarea tarifelor și prețurilor reglementate în conformitate cu metodologiile aprobate și monitorizarea corectitudinii aplicării de către întreprinderile energetice a metodologiilor respective, precum și a tarifelor și prețurilor

¹⁷ Decizia Consiliului Concurenței din România nr. 77 din 01.11.2016 privind închiderea investigației declanșate prin Ordinul nr. 143/14.04.2014 referitoare la posibila încălcare a prevederilor art. 8 din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, de către Agenția Națională pentru Reglementare în Domeniul Energiei, prin modalitatea în care stabilește ponderea cantităților de energie electrică cu care participă producătorii de energie electrică din România la segmentul de reglementare al pieței producerii și comerțului de energie electrică și nivelul prețurilor la care acești producători vând energia electrică pe acest segment de piață

Decizia Consiliului concurenței din România nr. 59/22.12.2014 de închidere a investigației declanșate prin Ordinul nr. 552/04.10.2013 al Președintelui Consiliului Concurenței, având ca obiect posibila încălcare a prevederilor art. [8]1 din Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare de către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, prin modificările introduse prin pct. 14 din Ordinul nr. 37 din 4 octombrie 2012 referitor la art. 16 din Regulamentul din 20 octombrie 2011 de acreditare a producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie pentru aplicarea sistemului de promovare prin certificate verzi, privind punerea în aplicare a Legii nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu modificările și completările ulterioare

- reglementate, aprobate în baza acestora;
- ✓ supravegherea respectării principiului „eficientă maximă la costuri minime” de către întreprinderile din sectorul energetic la calculul tarifelor pentru activitățile reglementate și prezentarea spre aprobare a acestora;
 - ✓ promovarea și facilitarea, în conformitate cu legile sectoriale, a accesului participanților noi, inclusiv al producătorilor de energie din surse regenerabile, la rețelele electrice și de gaze naturale, la piețele energiei electrice și gazelor naturale, în special prin eliminarea barierelor care le-ar putea împiedica accesul.
- (203) În aceeași ordine de idei, reieșind din cele expuse la Capitolul 6 din prezenta decizie (Acte și fapte constatate) și funcțiile de bază ale Agenției prevăzute la art. 12 din Legea nr. 174/2017, se concluzionează următoarele.
- Agenția aplică arbitrar FC, inclusiv, cei recomandați, fapt care influențează direct cuantumul tarifului aprobat. Evitarea aplicării FC recomandat fiind posibilă prin aplicarea procedurii de majorare a capacității instalației în cadrul aceluiași tarif – procedură neprevăzută de cadrul normativ în vigoare la data adoptării tarifelor;
 - spre deosebire de tarifele inițiale, calculate și propuse de către secția de profil din cadrul ANRE - care au fost în medie egale, Consiliul de administrație al ANRE adoptă tarif diferențiat SRL „Irarom-Grup”;
 - deciziile Consiliului de administrație al ANRE de aprobare a tarifului pentru energia electrică produsă din surse eoliene au fost adoptate anticipat finalizării verificării în teritoriu a echipei delegate;
 - plafonarea cheltuielilor aferente întreținerii și exploatării invocată în scrisoarea ANRE, a redus tariful la toți producătorii SRE, cu excepția SRL „Irarom-Grup”, care a fost exclus din această plafonare;
 - Agenția a evitat aprobarea unui tarif separat pentru cererea SRL „Irarom-Grup” din 07.02.2018, acțiune contrară prevederilor Metodologiei aprobate prin HANRE nr. 321/2009;
 - în rezultatul adoptării unui tarif preferențial pentru SRL „Irarom-Grup” (cu [REDACTED]-[REDACTED] lei/kWh mai mult), în perioada ianuarie 2017 - iunie 2020, întreprinderea a obținut un venit nejustificat estimativ de [REDACTED] lei, venit pe care îl încasează din tariful preferențial și în prezent.
- (204) În acest sens, acțiunile de restrângere a concurenței ale Consiliului de administrație al ANRE s-au manifestat prin aplicarea discriminatorie a prevederilor legale, în așa mod încât, cu toate că cheltuielile erau similare, tarifele reglementate aprobate diferă considerabil (potrivit tabelelor 7 și 8, precum și crt. 1, 7 și 8 din tabelul 9).
- (205) Astfel, Consiliului de administrație al ANRE a stabilit condiții discriminatorii

neprevăzute de lege pentru întreprinderile care concurează pentru aceeași piață cu SRL „Irarom-Grup”, în rezultat fiind favorizată întreprinderea SRL „Irarom-Grup”.

- (206) În consecință, sintetizând informațiile deținute se constată că acțiunile Consiliului de administrație al ANRE de aplicare arbitrară a FC la calcularea tarifului, aprobarea, în mod privilegiat, a tarifului pentru energia electrică produsă din surse eoliene, precum și evitarea aprobării unui tarif separat pentru instalațiile eoliene noi au restrâns concurența pe piața relevantă investigată începând cu data de 23.03.2017 până în prezent.

7.3. Existența efectului asupra mediului concurențial al acțiunii sau inacțiunii autorității publice sau a persoanei asimilate autorităților publice

- (207) În anul 2017, Consiliul de administrație al ANRE i-a aprobat SRL „Irarom-Grup” un tarif majorat datorită aplicării unui FC mai favorabil decât concurenților săi, favorizarea fiind menținută, inclusiv, în cadrul procesului de aprobare a tarifelor pentru anul 2018 și produce efecte până în prezent.
- (208) Merită a fi menționat faptul că, acțiunile Consiliului de administrație al ANRE de aprobare a unui tarif majorat întreprinderii SRL „Irarom-Grup” a început la data de 23.03.2017.
- (209) La data de 23.03.2018, Agenția a avut obligația și posibilitatea de a crea un mediu concurențial normal pe piața producerii și comercializării energiei electrice din surse eoliene, însă, prin majorarea capacității instalațiilor eoliene în cadrul aceluiași tarif, calculat din start cu abateri, Consiliul de administrație al ANRE a confirmat intenția de a favoriza SRL „Irarom-Grup” în raport cu ceilalți producători SRE.
- (210) Acțiunile Consiliul de administrație al ANRE aferente aplicării arbitrare a FC la calcularea tarifului, aprobării, în mod privilegiat, a tarifului pentru energia electrică produsă din surse eoliene, precum și evitarea aprobării unui tarif separat pentru instalațiile eoliene noi au avut ca efect restrângerea concurenței pe piața relevantă investigată, prin producerea unui impact negativ asupra a cel puțin unuia din parametrii concurenței pe piață, la caz, prețul de comercializare a energiei electrice produsă din SRE.
- (211) Analizând informațiile expuse mai sus, se constată restrângerea concurenței pe piața relevantă investigată prin acțiunile Consiliului de administrație al ANRE începând cu data de 23.03.2017 până în prezent.
- (212) Urmare a acțiunilor Consiliului de administrație al ANRE, în perioada ianuarie 2017 - iunie 2020, SRL „Irarom-Grup” a obținut un venit nejustificat de [REDACTED] lei, venit pe care îl încasează din tariful preferențial și în prezent.

- (213) În consecință, în baza actelor și faptelor constatate pe parcursul desfășurării investigației se constată că acțiunile Agenției, manifestate prin aplicarea arbitrară a FC la calcularea tarifului, aprobarea, în mod privilegiat, a tarifului pentru energia electrică produsă din surse eoliene, precum și evitarea aprobării unui tarif separat pentru instalațiile eoliene noi au provocat, în ansamblu, restrângerea concurenței pe piața relevantă investigată, fiind acordate privilegii pentru activitatea SRL „Irarom-Grup” în raport cu întreprinderile concurente (producătorii SRE indicați în tabelele 1 și 2).
- (214) Reieșind din circumstanțele de fapt și de drept expuse mai sus, se constată că acțiunile Consiliului de administrație al ANRE au dus la acordarea de privilegii pentru activitatea SRL „Irarom-Grup”, prin urmare, acțiunile Consiliului de administrație al ANRE sunt contrare prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței.
- (215) Încălcarea constatată s-a produs la data emiterii primei HANRE de aprobare a tarifului pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie (nr. 115/2017 din 23.03.2017) și ulterior la data adoptării HANRE de aprobare a tarifului pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie (nr. 107/2018 din 23.03.2018).
- (216) Acțiunile anticoncurențiale admise de Consiliul de administrație al ANRE produc efecte și continuă până în prezent, întrucât tarifele aprobate, în mod privilegiat, sunt în vigoare.
- (217) Așadar, prin raportarea conduitei Consiliului de administrație al ANRE la prevederile legislației concurențiale, se conchide că ansamblul de acțiuni constatate supra au provocat restrângerea concurenței pe piața relevantă investigată începând cu data de 23.03.2017 până în prezent, iar legătura cauzală dintre acțiunile respective și efectul nociv asupra mediului concurențial rezidă în survenirea acestui efect, anume, urmare a aplicării arbitrare a coeficienților din cadrul formulei de calcul a tarifelor (FC) aprobate de ANRE în perioada 2017-2018 și totalitatea actelor anterioare aferente acesteia.

8. EXERCITAREA DREPTULUI LA APĂRARE

- (218) În temeiul art. 59 din Legea concurenței, prin scrisoarea nr. AAP-08/209-1371 din 10.08.2021 Consiliul Concurenței a transmis Agenției raportul de investigație pentru prezentarea observațiilor.
- (219) La data de 28.09.2021, prin scrisoarea cu numărul de intrare AAP-146, Consiliul Concurenței a recepționat observațiile Agenției asupra raportului de investigație.

- (220) Astfel, în cadrul procedurii de asigurarea a dreptului la apărare prin prezentarea observațiilor, de către părți au fost înaintate mai multe opinii expuse în continuare.

8.1. Observații ANRE și poziția Consiliului Concurenței

Observația ANRE

- (221) „Existența faptei - acțiunii sau inacțiunii autorității publice, interzise de art. 12 din Legea concurenței.

În rezultatul examinării conținutului Raportului, Agenția a sesizat mai multe neclarități și interpretări eronate a legislației în vigoare, ce țin de concurența pe piața energiei electrice, nefiind făcută distincție bine definită între piața energiei electrice reglementată și piața energiei electrice concurențială.

Astfel, Agenția vine cu următoarele obiecții și explicații vis-a-vis de cele invocate în Raport privind piața energiei electrice și concurența pe piața dată.

Piața reglementată

„Art. 75 din Legea nr. 107/2016, stabilește că toate tranzacțiile de vânzare-cumpărare a energiei electrice, a serviciilor de sistem, a energiei electrice de echilibrare, a altor produse conexe se efectuează pe piața energiei electrice, care este compusă din piața angro a energiei electrice și piața cu amănuntul a energiei electrice”.

- (222) „La rândul său, piața angro a energiei electrice este compusă din piața contractelor bilaterale de energie electrică și alte piețe organizate de energie electrică, în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice (art. 78 alin. (3) din Legea nr. 107/2016)”.
- (223) „În continuare, art. 79 alin. (2) și (3) al Legii nr. 107/2016 prevede că, pe piața contractelor bilaterale, tranzacțiile de vânzare-cumpărare se efectuează de către participanții la piața energiei electrice în baza contractelor bilaterale, care se formează ținându-se cont de cerere și de ofertă, ca rezultat al unor mecanisme concurențiale sau al negocierilor. Participanții la piața contractelor bilaterale sunt în drept să se angajeze în tranzacții bilaterale, inclusiv în tranzacții bilaterale de export sau de import al energiei electrice, cu respectarea obligațiilor stabilite în prezentul capitol și în Regulile pieței energiei electrice. Tranzacțiile de vânzare-cumpărare pe piața contractelor bilaterale se desfășoară în mod transparent, public și nediscriminatoriu”.
- (224) „Prin derogare de la art. 79 alin. (2) și (3) al Legii nr. 107/2016, art. 79 alin. (4) din Legea nr. 107/2016 prevede că, furnizorul central de energie electrică cumpără energia electrică de la centralele electrice eligibile care produc din

surse regenerabile de energie și energia electrică produsă de centralele electrice de termoficare urbane și revinde energia electrică furnizorilor, în conformitate cu algoritmul stabilit de Agenție în Regulile pieței energiei electrice, la prețurile reglementate aprobate de Agenție”.

- (225) „Respectiv, Agenția relevă că, normele legale citate supra expres stabilesc că, piața energiei electrice pe baza contractelor bilaterale încheiate între producătorii de energie electrică din surse regenerabile și furnizorul central, este piața reglementată, fapt menționat și recunoscut de Consiliul Concurenței în Raport”.
- (226) „Astfel, mecanismul tarifelor fixe și garanția achiziționării integrale a cantității energiei electrice produse din surse regenerabile pe piața reglementată, de care beneficiază producătorii de energie electrică din surse regenerabile, exclude apriori competiția pe acest segment al pieței energiei electrice”.
- (227) „Un argument suplimentar în acest sens constituie prevederile art. 24 din Legea nr. 160/2007 (în vigoare până la data de 25.03.2018), care prevedea că, tarifele pentru energia regenerabilă se stabilesc și se aprobă anual, în funcție de tipul și de capacitatea de producere a instalațiilor, de volumele de producere și livrare preconizate și de perioada de livrare a energiei regenerabile”.
- (228) „În aceeași ordine de idei, pct. 10 din Metodologia aprobată prin HANRE nr. 321/2009 (în vigoare la momentul aprobării tarifelor și în continuare Metodologie) prevede că, întreprinderile anual, până la finele lunii noiembrie vor prezenta ANRE calculul tarifelor pentru anul ce urmează, efectuat în conformitate cu prevederile Metodologiei”.
- (229) „Pct. 13 din Metodologie prevede că, tarifele de livrare a energiei electrice regenerabile și a biocombustibilului vor fi aprobate ca tarife fixe și astfel se va evita discriminarea consumatorilor în procesul aplicării acestora. Tarifele se aproba de către Consiliul de administrație al ANRE și se publică în Monitorul Oficial al RM”.
- (230) „Mai mult ca atât, Agenția accentuează, că prin aprobarea tarifelor în conformitate cu Legea nr. 160/2007 (în vigoare la momentul aprobării tarifului) și aplicând prevederile Metodologiei aprobată prin HANRE nr. 321/2009 (în vigoare la momentul aprobării tarifelor), producătorii vor beneficia de tariful aprobat, precum și de garanția de achiziționare de către furnizorul central a întregii cantități de energie electrică livrată în rețele electrice, până la expirarea perioadei de 15 ani din momentul aprobării tarifului”.
- (231) „Important de reținut în acest context este faptul că, tariful fix aprobat de către Agenție pentru producătorii de energie electrică NU exclude dreptul acestora de a tranzacționa pe piața liberă a energiei electrice la preturi negociate. Tariful

aprobat de ANRE este unul obligatoriu în tranzacțiile cu furnizorul central pe piața reglementată, caz în care furnizorul central este obligat să achiziționeze necondiționat întreaga cantitate de energie electrică produsă”.

- (232) „Astfel, nici unui producător nu i-a fost limitat dreptul de comercializare a energiei electrice, dar dimpotrivă, li s-a asigurat achiziționarea întregii cantități de energie livrată în rețelele electrice pe un termen de 15 ani”.
- (233) „Totodată, în vederea încercării de a demonstra că Agenția prin acțiunile sale a constrâns concurența pe piața reglementată, investigația s-a limitat doar la tariful aprobat pentru un singur producător de energie electrică din surse regenerabile - SRL „Irarom-Grup”, fără a se face o analiză amplă a pieței relevante”.

Poziția Consiliului Concurenței

- (234) Consiliul Concurenței consideră irelevante cele menționate în observații, întrucât, Agenția nu a făcut decât să reitereze ce a fost inclus în raportul de investigații, prevăzut atât la capitolul „piața relevantă”, cât și pe parcursul întregului raport de investigație.
- (235) În partea ce privește poziția Agenției privind limitarea investigației doar la tariful aprobat pentru SRL „Irarom-Grup”, Consiliul Concurenței atenționează despre faptul că obiectul sesizării Procuraturii Generale a fost anume aprobarea tarifului majorat pentru o singură întreprindere în comparație cu ceilalți producători cărora le-au fost aprobate tarife în cadrul aceleiași ședințe ale Consiliului de administrație al ANRE.
- (236) Autoritățile de concurență au obligația de a proteja interesul public, inclusiv pe piețele reglementate. Acest fapt este confirmat inclusiv de prevederile art. 34 alin. (5) din Legea nr.183/2012 care prevede că colaborarea dintre Consiliul Concurenței și alte autorități de reglementare se efectuează conform delimitării de funcții și atribuții date prin lege pe baza următorului principiu: organele de reglementare acționează ex ante (anterior) în sectorul reglementat, iar Consiliul Concurenței acționează ex post (ulterior) pentru asigurarea concurenței, aplicând legislația concurențială asupra tuturor relațiilor din economia națională ce cad sub incidența prezentei legi.
- (237) În aceeași ordine de idei, se atenționează asupra faptului că în conformitate cu principiile dreptului concurențial, concurența pe o piață relevantă se realizează nu doar prin preț/tarif, ci și printr-o serie de parametri suplimentari, cum ar fi calitatea produsului, inovație, notorietatea mărcii, etc., care pot influența structura pieței și comportamentul întreprinderilor
- (238) Consiliul Concurenței mai atenționează despre faptul că participarea întreprinderilor la piața reglementată nu exclude dreptul întreprinderilor de a

beneficia de un tarif echitabil și o interpretare și aplicare identică a aceluiași act normativ, la caz, Hotărârea ANRE nr. 321/2009.

- (239) Reieșind din cele menționate, precum și din punct de vedere al competenței materiale asigurată Consiliului Concurenței, ținem să menționăm că legislația în domeniul concurenței (Legea concurenței și reglementările de punere în aplicare a acesteia), fiind aplicabilă tuturor sectoarelor economiei și nu face excepții de aplicare pentru sectoarele reglementate ale economiei.

Observația ANRE

- (240) „SRL „Irarom-Grup” nu este unicul producător de energie electrică din surse regenerabile pentru care a fost aprobat factorul de capacitate de 17%. Astfel, prin Hotărârea nr. 511 din 27.03.2013, Consiliul de administrație al ANRE a aprobat tariful la energia electrică produsă din surse regenerabile de către SRL „Elteprod” în mărime de 1,24 lei. Menționăm că, tariful a fost aprobat în baza acelorași acte normative ca și pentru SRL „Irarom-Grup” - Legea energiei regenerabile nr. 160 din 12.07.2007 și Metodologia determinării, aprobării și aplicării tarifelor la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie și biocombustibil, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 321 din 22.01.2009. Ulterior, prin Hotărârea nr. 116 din 23.03.2017, Agenția a aprobat tariful la energia electrică produsă din surse regenerabile de către SRL „Irarom-Grup” în mărime de 1,13 lei, fiind aplicat același factor de capacitate de 17%”.
- (241) „Afirmările din Raport, precum că, Agenția a aprobat cel mai mare tarif la energia electrică produsă din surse regenerabile de către SRL „Irarom-Grup” în anul 2018 (1,13 lei) este eronată și nu corespunde circumstanțelor de fapt. Astfel, aducem la cunoștință că, prin Hotărârea ANRE nr. 107 din 23.03.2018 nu a fost aprobat un tarif nou; dar a fost modificată Hotărârea ANRE nr. 116 din 23.03.2017. Or, tariful a rămas cel aprobat în anul 2017 - 1,13 lei, fiind modificată doar capacitatea parcului eolian”.
- (242) „Subsecvent, cu referire la declarațiile din Raport că, Agenția a încălcat legislația prin faptul acceptării cererii de majorare a capacității depusă de SRL „Irarom-Grup”, Agenția le consideră eronate și neîntemeiate”.

Poziția Consiliului Concurenței

- (243) Reieșind din obiectul sesizării, precum și din perioada supusă investigației, care este cuprinsă între 23.03.2017 – 10.08.2021, Consiliul Concurenței consideră inoportună examinarea tarifelor aprobate în perioada de până la data de 23.03.2017.
- (244) Concomitent este inoportună compararea tarifelor aprobate în anul 2013 cu tarifele aprobate la data de 23.03.2017, în situația în care Agenția a recunoscut

că la acea dată (23.03.2017) tarifele au fost calculate în baza FC efectiv înregistrat în RM, la turbina eoliană din r-nul Edineț - de 20%. Fapt prevăzut în notele informative cu privire la tarif.

- (245) Același fapt este confirmat în scrisoarea ANRE către Consiliul Concurenței cu nr. 06-01/1888 din 14.07.2020, care conține următoare afirmație „la baza aprobării tarifelor pentru producătorii de energie electrică din energie eoliană până în anul 2017, a fost luată în considerare valoarea efectivă a FC înregistrat de producătorii existenți, în cuantum de circa 20%, dat fiind că nu a existat nici un studiu referitor la potențialul eolian din RM.”
- (246) Totuși unicul tarif calculat la FC de 17% în ședința din data de 23.03.2017 este tariful SRL „Irarom-Grup”.
- (247) În anul 2017, ANRE i-a aprobat SRL „Irarom-Grup” un tarif majorat datorită aplicării unui FC mai favorabil decât concurenților săi, favorizarea fiind menținută, inclusiv, în cadrul procesului de aprobare a tarifelor pentru anul 2018. Agenția însă nu a justificat aplicarea FC mai favorabil întreprinderii la ședința din 23.03.2017.
- (248) La data de 23.03.2018, prin prisma prevederilor art. 1 alin. (2) lit. e) și art. 3 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 107/2016, Agenția a avut obligația de a crea un mediu concurențial normal pe piața producerii și comercializării energiei electrice din surse eoliene, prin calcularea unui nou tarif pentru SRL „Irarom-Grup” în baza cererii depuse la data de 07.02.2018, însă, prin majorarea capacității instalațiilor eoliene în cadrul aceluiași tarif, calculat din start cu abateri (aplicarea arbitrară a FC), ANRE a confirmat intenția de a favoriza SRL „Irarom-Grup” în raport cu ceilalți producători SRE.
- (249) Suplimentar, merită a fi menționat faptul că, pe lângă SRL „Irarom-Grup”, în anul 2018 au mai fost aprobate tarife pentru doi producători SRE, care, de asemenea, deja dețineau instalații eoliene. Cu toate acestea, întreprinderilor SRL „Nordix Prim” și SRL „Importex-Trans” nu le-au fost majorate capacitățile instalațiilor deja deținute în cadrul aceluiași tarif, ci le-au fost aprobate tarife noi, cu ■■■ lei/kWh, respectiv, ■■■ lei/kWh – **mai puțin** decât tarifele pentru instalația deja deținută.
- (250) Acțiunile ANRE aferente aplicării arbitrare a FC la calcularea tarifului, aprobării, în mod privilegiat, a tarifului pentru energia electrică produsă din surse eoliene, precum și evitarea aprobării unui tarif separat pentru instalațiile eoliene noi au avut ca efect restrângerea concurenței pe piața relevantă investigată.

Observația ANRE

- (251) „Ce ține de constatările și calculele simulate de la pag. 26-27 (varianta

neconfidențială) din Raport, Agenția le consideră inacceptabile, eronate și care nu pot fi puse la baza Raportului emis, din următoarele considerente”.

(252) „Tarifele aprobate de Agenție pentru toți producătorii de energie electrică din surse regenerabile pentru anul 2018, au fost aprobate în conformitate cu legislația în vigoare la acel moment:

1. Legea energie regenerabile nr. 160/2007;

2. Metodologia determinării, aprobării și aplicării tarifelor la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie și biocombustibil, aprobată prin HANRE nr. 321/2009”.

(253) „Astfel, calculul tarifelor din Tab. 8 sunt irelevante speței în cauză. Or, la data adoptării hotărârilor de Agenție, Metodologia aprobată prin HANRE nr. 375/2017 nu era în vigoare (a intrat în vigoare abia la 25.03.2018)”.

(254) „În ceea ce privește încercarea Consiliului Concurenței în Tabelul nr. 8 de a determina tarifele pentru producători în baza costului nivelat al energiei electrice (după cum este prevăzut în Metodologia de determinare a tarifelor fixe și a prețurilor la energia electrică produsă de producătorii eligibili din surse regenerabile de energie), precum și concluzia că *unicul tarif care ar fi suportat modificări majore este tariful SRL „Irarom-Grup”* este eronată”.

(255) „Menționăm că, tarifele pentru toți producătorii ar fi fost cum mult mai mici decât cele aprobate, datorită faptului că factorul de capacitate urma a fi aplicat în cuantum de 30% (fata de 25% cât a fost utilizat de către Consiliul Concurenței), și rata de rentabilitate urma a fi aplicată în cuantum de ■■■■%, față de ■■■■% utilizată la determinarea tarifelor în anul 2018”. (...)

(256) „În concluzia celor expuse, menționăm că datele prezentate de Consiliul Concurenței în Tab. 8 sunt eronate, calculul Consiliului Concurenței fiind făcut cu încălcarea Metodologiei de determinare a tarifelor fixe și a pragurilor la energia electrică produsă de producătorii eligibili din surse regenerabile de energie”.

(257) „În asemenea circumstanțe, nu este clar în baza căror acte normative Consiliul Concurenței a probat limitarea concurenței pe o piață integral reglementată, în cazul în care actele normative de reglementare în sectorul energetic stabilesc expres procedura, competența și condițiile de aprobare a tarifelor de către Agenție. Or, la stabilirea tarifelor pentru energia electrică produsă din surse regenerabile au fost aplicate aceleași condiții/mecanism”.

(258) „Toți producătorii cărora le-a fost aprobat tariful în baza Legii nr. 160/2007 au dreptul și sunt liberi să încheie contacte de achiziționare a energiei electrice pe piața liberă în condiții de concurență și la prețuri negociate”.

Poziția Consiliului Concurenței

- (259) Consiliul Concurenței susține că nu sunt fundamentate susținerile ANRE. Astfel, după cum s-a arătat în prezenta Decizie, la pct. 77-92, indicatorul „ W_I ” utilizat la aprobarea tarifelor în anul 2018 (energia electrică livrată de întreprindere în anul „t”) a fost calculat potrivit formulei $E_L = 8760 * P_{inst} * K_w$, care se regăsește în Metodologia aprobată prin HANRE nr. 375/2017.
- (260) Tot în aceeași ordine de idei, se menționează observațiile de la pct. 1 pag. 6 a scrisorii ANRE cu nr. 06-01/3288 din 24.09.2021, unde Agenția recunoaște aplicarea FC de 17% întreprinderii SRL „Irarom-Grup”, fapt ce demonstrează veridicitatea formulelor utilizate la calcularea tarifelor, respectiv, favorizarea SRL „Irarom-Grup” începând cu data de 23.03.2017.
- (261) Art. 12 alin. (1) lit. c) și lit. e) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, prevede că, *„în legătură cu reglementarea activităților în sectoarele energiei, Agenția promovează dezvoltarea piețelor energiei în condiții de competitivitate, securitate și sustenabilitate a mediului și promovează dezvoltarea concurenței pe piețele energiei, cu respectarea cerințelor stabilite în legile sectoriale”*.
- (262) Reieșind din cele menționate, precum și din punct de vedere al competenței materiale asigurată Consiliului Concurenței, ținem să menționăm că legislația în domeniul concurenței (Legea concurenței nr. 183 /2012 și reglementările de punere în aplicare a acesteia), nu face excepții de aplicare pentru sectoarele reglementate ale economiei, fiind aplicabilă tuturor sectoarelor economiei.
- (263) Consiliul Concurenței mai atenționează despre faptul că utilizarea unui FC diferit în raport cu o singură întreprindere reprezintă de fapt interpretarea și aplicare diferită și discriminatorie a aceluiași act normativ.
- (264) Or, odată ce în cadrul ședinței a fost decisă aplicarea valorii efective a FC înregistrată de producătorii existenți (turbina eoliană din r-nul Edineț) – de 20%, **neaplicarea** acestui FC unui singur producător, din cei trei solicitanți, reprezintă în sine o favorizare și crearea de condiții discriminatorii pentru ceilalți doi producători SRE.
- (265) Conform scrisorii ANRE nr. 06-01/1888 din 14.07.2020, potrivit căruia, *„în iulie 2017 de către Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională a fost elaborat studiul privind „FC pentru surse regenerabile de energie” pentru RM, care reflectă o durată de utilizare a puterii maxime de 2300-2500 ore pe an, ceea ce este echivalentul unui FC de 26-29%. Respectiv, începând cu anul 2018, la aprobarea tarifelor pentru energie electrică produsă din surse regenerabile, cantitatea de energie electrică ce urmează a fi produsă și livrată în rețea a fost determinată aplicând FC reflectat în studiul elaborat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională”*.

- (266) Consiliul Concurenței menționează că aceste calcule au fost făcute în baza formulei transmise de însăși ANRE, și anume, potrivit scrisorii ANRE cu nr. 06-01/1888 din 14.07.2020, Agenția recunoaște formula aplicată de echipa de investigație ca fiind veridică, or, potrivit scrisorii menționate *„tariful la energia electrică se determină ca raportul dintre cheltuielile suportate de întreprindere și energia electrică livrată în rețea. Cantitatea de energie electrică se determină după următoarea relație (care poate fi regăsită în Metodologia de determinare a tarifelor fixe și a prețurilor la energia electrică produsă de producătorii eligibili din surse regenerabile de energie, aprobată prin HANRE nr. 375/2017)”*.
- (267) În temeiul art. 59 din Legea concurenței, la data de 10.08.2022, Consiliul Concurenței a transmis raportul de investigație pentru prezentarea observațiilor, întreprinderilor vizate în raport, după cum urmează: SA „Cariera Cobusca”, SRL „Edtrans-Grup”, SRL „Elteprod”, SRL „Energia”, SRL „Graf-M și A”, SRL „Importex-Trans”, „Irarom-Grup”, SRL „Nordix Prim”, SRL „PDG Fruct”, SRL „Printemps”, respectiv, SRL „Windmd-JT”.
- (268) La data de 13.09.2022 au fost recepționate observațiile SRL „Irarom-Grup”. Ulterior, la data de 13.09.2022 SRL „Irarom-Grup” a solicitat desfășurarea audierilor.
- (269) Observații de la alte întreprinderi în adresa cărora a fost expediat raportul de investigație, nu au parvenit.

8.2. Observațiile SRL „Irarom-Grup” și poziția Consiliului Concurenței

Observația SRL „Irarom-Grup”

- (270) „Nu s-a ținut cont de faptul că societățile comerciale SRL „Elteprod” a obținut conform reglementării din 2013 tariful de 1,24 lei/kWh, SRL „ITNS.NET” conform reglementării din 2015 tariful de 1,4 lei/kWh și SRL „G&G Wind” conform reglementării din 2016 tariful de 1,4 lei/kWh comparativ cu tariful de 1,13 kWh obținut de „Irarom-Grup” SRL”.
- (271) „Consiliul Concurenței a evitat să analizeze cazurile de stabilire a tarifelor mai mari pentru agenții economici SRL „Elteprod, SRL „ITNS.NET” și SRL „G&G Wind”.

Poziția Consiliului Concurenței

- (272) Obiectul prezentei investigații are la bază informațiile parvenite prin sesizarea Procuraturii Generale care vizea tarifele aprobate în perioada 2017-2018, or, anume în perioada 2017 – 2018, la aprobarea tarifelor nu a fost asigurată abordarea egală și coerentă față de toți producătorii SRE, cu derogare, în unele

cazuri, de la conținutul proceselor-verbale ale ședințelor Consiliului de administrație al ANRE.

- (273) Consiliul Concurenței consideră a fi irelevante argumentele invocate, or, întreprinderile vizate în observații nu au fost subiecți ai investigației întrucât exced perioada investigată.

Observația SRL „Irarom-Grup”

- (274) „Nu s-a ținut cont de cazul companiei SRL „Sudzucker” (producător de energie regenerabilă), care în conformitate cu metodologia aprobată prin Hotărârea ANRE nr.321/2009, a obținut modificarea de tarif, ca și în cazul „Irarom-Grup” SRL, prin creșterea capacității până la 3,6 mWh”.

Poziția Consiliului Concurenței

- (275) Consiliul Concurenței consideră irelevante cele menționate la pct. 4 din observații, întrucât, SRL „Sudzucker” nu a fost subiect a investigației și faptul utilizării în raport cu o altă întreprindere a unei acțiuni neprevăzută de lege nu presupune legalitatea acesteia și dreptul de a aplica o asemenea procedură SRL „Irarom-Grup”.
- (276) Totodată, este necesar de menționat că SRL „Sudzucker” este producător de energie regenerabilă din altă sursă decât cea eoliană - instalații de cogenerare pe biogaz, or, obiectul investigației în cauză este stabilirea diferențiată a tarifelor pentru energia regenerabilă produsă din surse eoliene.

Observația SRL „Irarom-Grup”

- (277) „Nu s-a ținut cont de prevederile Legii nr. 235 din 20.07.2006 „Cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător”, potrivit căreia, în special art. 15 din Lege, activitatea autorității administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control în relațiile cu întreprinzătorii trebuie să fie proporțională asigurării intereselor societății și protecției drepturilor întreprinzătorilor”.
- (278) „Autoritățile administrației publice nu vor întreprinde acțiuni în exces necesităților atingerii scopurilor societății. Or, Consiliul Concurenței a întreprins acțiuni în exces și unilaterale în cazul doar a unui agent economic fără a ține cont și fără a se expune asupra altor cazuri similare.”

Poziția Consiliului Concurenței

- (279) Obiecțiile sunt declarative, fără a fi indicat care acțiuni ale Consiliului Concurenței au fost „întreprinse în exces necesităților atingerii scopurilor societății”.

- (280) Obiect al investigației l-au constituit acțiunile ANRE presupuse a fi contrare art. 12 alin. (1) lit. a) din Legea concurenței nr. 183/2012.
- (281) Examinarea altor cazuri „similare” este irelevantă și imposibilă în situația în care acestea depășesc perioada supusă investigației și obiectul investigației propriu-zise.

Observația SRL „Irarom-Grup”

- (282) „Nu s-a ținut cont că societatea comercială SRL „Irarom-Grup” nu a admis încălcări în procedura de calculare a tarifului. Astfel, concluzia Consiliului Concurenței privind recuperarea pretinsului venit nejustificat în mărime de [REDACTED] lei reprezintă un abuz”.
- (283) „Or, Consiliul Concurenței urma să aibă o abordare similară și în cazul societății comerciale SRL „Elteprod”, SRL „ITNS.NET”, SRL „G&G Wind” și SRL „Sudzucker”.

Poziția Consiliului Concurenței:

- (284) Investigația nu a vizat acțiunile SRL „Irarom-Grup” și nici nu a fost solicitată recuperarea venitului presupus a fi nejustificat. Au fost supuse investigării acțiunile ANRE, la stabilirea diferențiată a tarifelor pentru energia din surse eoliene.
- (285) Consiliul Concurenței a solicitat restabilirea mediului concurențial normal, or, forma sub care urmează a fi efectuată restabilirea mediului concurențial, urmează a fi determinată de autoritatea de reglementare - ANRE.
- (286) Cazul întreprinderilor menționate de către SRL „Irarom-Grup” depășesc obiectul și scopul investigației, precum depășesc și perioada de timp supusă examinării.
- (287) Prin scrisoarea nr. AAP-07/196-1732 din 23.11.2022 și respectiv nr. AAP-07/197-10733 din 23.11.2022, în temeiul art. 64 din Legea concurenței, au fost invitați la audieri reprezentanții Agenției și SRL „Irarom-Grup”, stabilită pentru data de 07.12.2022 ora 10:00.
- (288) La data de 07.12.2022 ora 10:00, la sediul Consiliului Concurenței a avut loc ședința de audiere cu participarea reprezentanților ANRE și SRL „Irarom-Grup”.
- (289) Atât observațiile prezentate de către părți pe marginea raportului de investigație, cât și argumentele invocate și dezbătute în cadrul audierilor nu au fost în măsură să modifice cursul constatărilor și propunerilor examinării în cadrul investigației inițiate prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 13 din 04.06.2020.

(290) În consecință, având în vedere argumentele Consiliului Concurenței și faptul că observațiile Agenției și ale SRL „Irarom-Grup” nu au dus la o nouă apreciere a circumstanțelor, întrucât nici în contextul observațiilor transmise, nici în cadrul audierilor desfășurate, Agenția nu a justificat motivul aplicării arbitrare a FC de 17% la calcularea tarifelor doar întreprinderii SRL „Irarom-Grup”, reieșind din constatările expuse, în temeiul art. 41 alin. (1) lit. l) și art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea concurenței, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

1. A constata încălcarea prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței (în redacția în vigoare la data săvârșirii faptei) de către Consiliul de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementarea în Energetică, manifestată prin aplicarea selectivă arbitrară a factorului de capacitate la calcularea tarifului aprobat prin HANRE nr. 116/2017, precum și evitarea aprobării unui tarif separat pentru instalațiile eoliene noi prin HANRE nr. 107/2018.

2. A prescrie ANRE să revizuiască tarifele aprobate prin HANRE nr. 116/2017 și HANRE nr. 107/2018, în vederea înlăturării încălcării constatate în pct. 1, în termen de 3 luni din data comunicării prezentei Decizii.

3. Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică va informa Consiliul Concurenței despre executarea prescripției prevăzută la pct. 2 din prezenta Decizie.

4. Decizia poate fi contestată, în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea acesteia, la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, specializat în materie de contencios administrativ (mun. Chișinău, str. Kiev, nr. 3).

Alexei GHERȚESCU

Președinte